

75 éves az

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

52. NEMZETKÖZI
EUCCHARISZTIKUS
KONGRESSZUS

BUDAPEST | 2021.
szeptember 5-12.

LXXVI. évf. 46.
(3769.)
2020. november 15.
Ára 220 Ft

ujember.hu
ujember@ujember.hu

Fotó: Merényi Zita

Elégetett bennem minden kételyt

Bemutatjuk az újmisés jezsuita
Hiba Györgyöt

Amikor Hiba Györgytől interjút kértem, a Sodrás utcai Xavéri Szent Ferenc Jezsuita Rendházba hívtam beszélgetni. Miközben körbevezetett a fiatal felnőttek lelkipályaképzését szolgáló budapesti otthonban, meglepődtem előttem a munka, amit végez, és az út, amit bejárt. Honnan és hogyan indult az idén szeptemberben szentelt fiatal pap élete?

Biztató a médiára nézve, hogy útnak indító hitélmentességét a televízió közvetítésével élte meg. Hogyan történt ez?

– Gyerekkoromban, amíg nagyapám velünk lakott, vasárnaponként templomba jártunk. A béralkozás után azonban eltávolodtam a hittől. Veszprémi egyetemista voltam, amikor a kollégiumban egyszer láttam egy tévéműsort, ami nagyon megérintett. Szerzetesek életét mutatta be. A tévén keresztül is ájtott az a béke, ami ezeket az embereket eltöltötte. Három boldog szerzetest láttam. Akkoriban nem voltam túl jól, kerestem valamit, ami értelmet adhat az életemnek. A filmet látva rádöbbentem, erre a békére van szükségem. Másnap azonnal átmentem a plébániára, és jelentkeztem a plébánosnál, hogy szeretnék csoportba járni, megismerni a hitemet. Egy felnőttközösségbe hívtam, olyan emberek közé, akik már gyerekkoruk óta ismerték egymást. Bekapcsolódtam a programjaikba, mellette ministráltam és felnőtt-béralkozócsoportba jártam. Igyekeztem minden oldalról megerősíteni a hitemet, az volt a vágyam, hogy elmélyüljek benne.

(Folytatás a 9. oldalon.)

Romló járványhelyzet

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia újabb közleményt adott ki november 9-én.

A közlemény a 3. oldalon olvasható

Egyházi nyilatkozatok a bécsi terrortámadás után

A terrortámadás november 2-ai lapzártánk után, hétfőn este 8 óra körül kezdődött Bécs belvárosában. Az első lövések a Stadttempel zsinagóga közelében dördültek el, majd a város öt más pontján is fegyveres támadás történt. A merénylet négy embert ölt meg, huszonkettőt megsebesített. Erdő Péter bíboros, prímás a támadás éjjelén levélben szolidaritásáról biztosította a hazai zsidó közösséget. Ferenc pápa november 3-án Christoph Schönborn bécsi bíboros érseknek küldött táviratában a terrortámadás minden érintettjével való együttérzését fejezte ki. Veres András püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke ugyanezen a napon részvételtáviratot küldött a bécsi bíboros érseknek. Christoph Schönborn vezetésével vallás-közi gyászszentimentális találkozót tartottak a Stephansdomban.

(Folytatás a 7. oldalon.)

Fejlesztések Mátraverebély-Szentkúton

Családbarát megoldások, nagyszabású felújítások a kegyhelyen, állami támogatásból

Mátraverebély-Szentkút Nemzeti Kegyhely több mint 3,4 milliárd (3 409 255 798) forint összegű vissza nem térítendő támogatást kapott a Magyar Turisztikai Ügynökségtől családbarát szolgáltatások kialakítására és infrastrukturális fejlesztésekre. A nagyszabású projekt részleteiről Orosz Lóránd ferences szerzetest, a kegyhely igazgatóját kérdeztük.

Öt évvel ezelőtt hivatalosan is lezárult az az európai uniós pályázati támogatással megvalósult projekt, aminek keretében a kegyhely 2,7 milliárd forintot fordíthatott vallásturisztikai fejlesztésre, rekonstrukcióra. Aki azóta járt már Szentkúton, láthatta, hogy a kegyhely gyönyörű lett, modern zarándokház várja az ideérkezőket. A most bejelentett támogatás, gondolom, csak a zarándokoknak okoz meglepetést, a kegyhely fenntartóit nem érte váratlanul.

– Az európai uniós pályázat révén elnyert összeg a kegyhely központi részeinek felújítására volt elég: megújult a templombelső, a rendház, a zarándokház, zarándokszállások készültek, fogadóépület létesült. A kegyhely tágabb környezetének rendezése, illetve a 2015-ben megvalósult projekt nyomán beindult zarándokturizmust kiszolgáló létesítmények megvalósítása azonban nem fért bele abba a pályázatba.

(Folytatás az 5. oldalon.)

Új kápolna épül Budakeszin, a domonkos nővéreknél

Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök november 4-én megáldotta az Árpád-házi Szent Margitról Nevezett Szent Domonkos Nővérek Apostoli Kongregációja budakeszi rendházánál épülő kápolna alapkövét. Az ünnepi eseményen jelen volt és beszédet mondott Soltész Miklós egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkár is.

A domonkos nővérek budakeszi rendházában jelenleg huszonkét nővér él. Az utóbbi években egyre növekvő létszám miatt szükségessé vált a rendház bővítése egy új épülettel és egy új kápolnával – mondta az alapkövetéltélen rendezvényen Deák Viktória Hedvig, a kongregáció főnöknője.

A Szent Kereszt tiszteletére épülő kápolna kivitelezését az egyházi építkezések terén ismert, harminc évvel ezelőtt alapított Merk-bau Zrt. végzi.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Ne éljünk és imádkozzunk úgy, mintha szegények nem léteznének

A Szentatya október 21-én az előző héthez hasonlóan a zsolnárok imádkozásáról tartotta katekézisét a szerda délelőtti szokásos kihallgatáson a VI. Pál csarnokban. Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Kedves testvérek, jó napot kívánok!

Ma a koronavírus miatt kicsit változtatnunk kell a kihallgatás lebonyolításán. Ti el vagytok választva, kicsit a védőmaszkkal is, én pedig kicsit távol vagyok tőletek. Nem tudom azt tenni, amit mindig is tetsek, nem tudok közel kerülni hozzátok, mert valahányszor közelebb megyek, valamennyien összeseregletek, lecsökken a köztetek lévő távolság, és fennáll a fertőzés veszélye. Sajnálom, hogy így kell cselekednem, de a ti biztonságotokat szolgálja. Ahelyett, hogy közel mennék hozzátok, és kezdet foglank, távolról köszöntjük egymást, de tudnotok kell, hogy szívemmel közel vagyok hozzátok. Remélem, értitek, miért teszem ezt. Aztán amikor a felolvasók a bibliai szöveget olvasták, felfigyeltem arra a csecsemőre, aki sírt. És láttam, ahogy az édesanyja simogatta és megszóptatta a babát, és arra gondoltam: „Isten is így tesz velünk, mint ez az édesanya.” Milyen gyengéden próbálta ringatni és szoptatni a kisbabát. Gyönyörű képek ezek! És amikor templomban történik ez, amikor egy gyermek sír, akkor tudjuk, hogy jelen van egy édesanya gyengédsége, mint ma, jelen van egy édesanya gyengédsége, aki Isten irántunk tanúsított gyengédségének szimbóluma. Sose hallgattassátok el a templomban síró gyermeket, sose, mert az a hang Isten gyengédségét vonzza. Köszönöm a tanúságtételeidet!

Ma befejezzük a Zsoltárok könyvének imáiról szóló katekézist. Először is megjegyezzük, hogy a zsolnárokban gyakran megjelenik egy negatív alak, az „istentelené”, vagyis aki úgy él, mintha Isten nem létezne. Az a személy, akinek semmi kapcsos-

lata a transzcendenssel, aki arroganciájának minden korlátozása nélkül él, akit nem érdekel, hogyan ítéli meg Isten azt, amit gondol és amit csinál.

Ezért a Zsoltárok könyve az imát az élet alapvető valóságaként mutatja be. Az abszolútra és a transzcendensre való hivatkozás – melyet az aszketika mesterei „szent istenfélelemnek” neveznek – az, ami teljesen emberivé tesz bennünket, ez az a háttér, amely megment minket önmagunktól, megakadályozva, hogy möhön és harácsolva csapjunk le erre az életre.

Az ima az emberi lény megmenekülése.

Természetesen létezik hamis ima is, olyan ima, amelyet csak azért végzünk, hogy mások megcsodáljanak. Azok, akik csak azért mennek misére, hogy mutassák, hogy katolikusok, vagy hogy bemutassák a legújabb ruhamodellt, amelyet vásároltak, vagy hogy jótékony emberként tetszelegjenek, azok hamis imára mennek. Jézus erős figyelmeztetést fogalmazott meg erről (vö. Mt 6,5–6; Lk 9,14). De amikor az imádság igazi szellemét őszintén befogadjuk, és az lesz áll a szívünkbe, akkor arra készíten bennünket, hogy Isten szemével nézzük a valóságot.

Amikor imádkozunk, minden dolog „vastagságot” kap. Érdekes ez az imádságban: talán egy jelentéktelen dologgal kezdjük, de az imádságban ez a dolog vastagságot kap, súlyt kap, mintha Isten kézbe venné és átalakítaná.

A legrosszabb szolgálat, amelyet Istennek és az embereknek nyújthatunk, ha fáradtan, megszokásból imádkozunk.

Ha papagáj módjára imádkozunk. Nem! Szívvel kell imádkozni! Az ima az élet középpontja. Ha van ima, akkor a testvér is, sőt az ellenség is fontossá válik. Az első keresztény szerzetesek egyik ősi mondása így szól: „Boldog az a szerzetes, aki Isten után minden emberre úgy néz, mint Istenre” (Evagriosz Pontikosz:

Traktátus az imáról 123.). Aki imádjá Istent, az szereti az ő gyermekeit. Aki tiszteli Istent, az tiszteli az embereket.

Ezért az ima nem egy nyugtatótabletta az élet miatti szorongás enyhítésére; vagy mindenesetre egy ilyen ima biztosan nem keresztény.

Az ima inkább mindnyájunkat felelőssé tesz. Világosan látjuk a Mi-
atyánkban, amelyet Jézus tanított tanítványainak.

Ahhoz, hogy megtanuljunk így imádkozni, a zsolnárok gyűjteménye nagyszerű iskolát jelent. Láttuk, hogy a zsolnárok nem mindig használnak finomkodó és kedves szavakat, és gyakran magukon hordják az emberi létezés sebhelyeit. Mindenesetre ezeket az imákat először a jezsuiták templomban, majd a zsinagógákban használták; a legmeghittebbeket és legszemélyesebbeket is. A Katolikus Egyház katekizmusa így fogalmaz: „A zsolnárok imádságának sokféle kifejezése egyszerre ölt formát a Templom liturgiájában és az ember szívében” (2588.). És így a személyes imádság először Izrael népének, aztán az Egyház népének imájából merít és táplálkozik.

Az egyes szám első személyben íródott zsolnárok is, melyek az egyén legmeghittebb gondolatait és nehézségeit tárják fel, kollektív örökséget jelentenek, arra szolgálnak, hogy mindenki és mindenkiért imádkozhassa.

A keresztények imádságában ez a „lélegzés”, ez a lelki „feszültség” van jelen, mely egyben tartja a templomot és a világot.

Az ima elindulhat a templomhajó félhomályában, de aztán a város utcáin fejezi be futását. És megfordítva, kicsírázhat a mindennapi elfoglaltságok során, és beteljesedést találhat a liturgiában. A templomok kapui nem akadályok, hanem át-
eresztő „membránok”, melyek képesek egybegyűjteni minden ember kiáltását.

A zsolnárok imádságában a világ mindig jelen van. A zsolnárok példá-

ul hangot adnak a megmentés isteni ígéretének, mely a leggyengébbeknek szól: „A szűkölködők nyomora és a szegények sóhaja miatt fölkelek – mondja az Úr –, és megszabadítom a megvetettet” (Zsolt 12,6). Vagy figyelmeztetnek a világi gazdagság veszélyére, mert „a jólétben élő ember nem ért, olyan, mint az állat, melyre pusztulás vár” (Zsolt 49,21). Vagy kitágítják a horizontot Isten történelemre irányuló tekintetére: „Az Úr keresztülhúzza a nemzetek számításait, meghíúsítja a népek terveit. De az Úr terve mindörökké megmarad, szívének szándékai nemzedékről nemzedékre” (Zsolt 33,10–11).

Összefoglalva, ahol Isten van, ott kell az embernek is lennie. A Szentírás kategorikusan kijelenti: „Mi azért szeretünk, mert ő előbb szeretett minket. – Ő mindig előttünk jár. Ő mindig vár bennünket, mert előbb szeret, előbb néz, előbb ért meg bennünket. Ő mindig ránk vár. – Ha valaki azt állítja, hogy: »Szeretem az Istent«, de testvérét gyűlöli, az hazug. Mert aki nem szereti testvérét, akit lát, nem szeretheti Istent sem, akit nem lát. Ezt a parancsot kaptuk tőle:

Aki Istent szereti, szeresse testvérét is” (1Jn 4,19–21). A Szentírás ismeri annak az embernek az esetét, aki bár őszintén keresi Istent, sosem sikerül rátalálnia; de azt is állítja, hogy sosem szabad semmibe venni a szegények könnyeit, különben nem találjuk meg Istent. Isten nem tűri azok „ateizmusát”, akik megtagadják Isten minden emberbe véssett képét. A mindennapok ateizmusa: „Hiszek Istenben, de elutasítom a többi embert, megengedem magamnak, hogy utáljam a többieket.” Ez gyakorlati ateizmus.

Ha valaki nem ismeri el az emberi személyt Isten képmásaként, az szentségtörés, gyalázat, a legsúlyosabb vétség, melyet a templom és az oltár ellen el lehet követni.

Kedves testvérek! A zsolnárok imádkozása segítsen bennünket abban, hogy ne essünk az „istentelenség” kísértésébe, vagyis hogy úgy éljünk és esetleg úgy imádkozzunk, mintha Isten nem létezne és mintha a szegények nem léteznének.

**Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News**

Az Apostoli Szentszék tájékoztatása a Ferenc (Francesco) című dokumentumfilmről

Az elmúlt napokban a Szentatya néhány kijelentését, amelyek Evgeny Afineevsky Ferenc (Francesco) című dokumentumfilmjében hangzottak el, a média nagyon gyorsan és célzottan terjesztette, ezért az Apostoli Szentszék fontosnak tartotta azt, hogy tisztázza az elhangzottakat.

„Több mint egy évvel ezelőtt, egy interjúban Ferenc pápa két külön kérdésre, két külön pillanatban válaszolt, amelyeket a nevezett dokumentumfilmben, a megfelelő szövegkörnyezet nélkül szerkesztve publikáltak mint egyetlen választ, amely így zavart okozott.

A Szentatya mindenekelőtt egy *pasztorális utalást* tett arra vonatkozóan, hogy a családon belül a homoszexuális hajlamú gyermekeket soha ne érje diszkrimináció.

Erre vonatkoznak e szavak: „A homoszexuális személyeknek joguk van arra, hogy családban éljenek; ők Isten gyermekei, joguk van a családdhoz. Senkit sem szabad kitagadni a családjából, és senkinek sem

szabad lehetetlenné tenni az életét emiatt.”

Az *Amoris laetitia* (2016) szinódus utáni apostoli buzdítás családról és szerelemről szóló

szakasza megvilágíthatja ezeket a kifejezéseket: „A színódusi atyákkal együtt szem-

talat sem a szülőknek, sem a gyermekeknek nem könnyű. Ezért mindenekelőtt azt sze-

ügyre vettem azoknak a családoknak a helyzetét, amelyek azt tapasztalják, hogy körükben homoszexuális hajlamú személyek élnek. Ez a tapaszt-

retnék leszögezni, hogy minden ember, függetlenül sajátos szexuális irányultságától, tiszteletet érdemel a maga méltóságában, és tisztelettel

kell őt fogadni, gondoskodva arról, hogy kerüljük »az igazságtalan diszkrimináció minden megfélemezését« és különösen az agresszió és az erőszak minden formáját. A családok tekintetében biztosítani kell a tapintatos kísérést, annak érdekében, hogy azok, akik homoszexuális hajlamot mutatnak, megkaphassák a szükséges segítséget ahhoz, hogy megértsék és maradéktalanul megvalósítsák Isten akaratát az életükben.”

Az interjú egy további kérdése egy tíz évvel ezelőtti helyi, argentin törvénnyel volt kapcsolatos, amely „az azonos nemű párok egyenlő házasságára” vonatkozott, és az akkori Buenos Aires-i érsek ellenkezésére vonatkozott. Ennek kapcsán Ferenc pápa kijelentette, hogy „következetlenség »homoszexuális házasságról«” beszélni, hozzátéve, hogy ebben a kontextusban beszélt ezeknek az embereknek a jogi biztosítékhoz fűződő jogáról: „Egy civil együttélési törvényre van szükség,

hogy ily módon jogilag védettek lehessenek. Én így értettem.”

A Szentatya egy 2014-es interjúban így nyilatkozott: „A házasság egy férfi és egy nő között jön létre. A laikus államok meg akarják indokolni a civil együttéléseket azért, hogy szabályozzák az együttélés különböző helyzetait, amelyeket az emberek közötti gazdasági szempontok, például az egészségügyi szolgáltatás biztosításának szükségessége vezérel. Ezek különböző természetű együttélési megállapodások, amelynek különböző formáit nem tudnám felsorolni. Meg kell nézni a különböző eseteket, és ezeket a maguk sokféleségében értékelni.”

Így tehát nyilvánvaló, hogy Ferenc pápa bizonyos állami rendelkezésekre utalt, és biztosan nem az Egyház tanítására, amelyet az évek során többször is megerősített.

**Forrás: MKPK Titkárság
Fotó: Vatican News**

Új kápolna épül Budakeszin, a domonkos nővéreknél

(Folytatás az 1. oldalról.)

Az ünnepségen Spányi Antal székesfehérvári püspök hangsúlyozta, nagy öröm, hogy a hivatások növekvő száma miatt vált szükségessé az építkezés. Ez erősíti a bizalmat azokban, akik papi és szerzetesi hivatásokért imádkoznak, miként a Székesfehérvári Egyházmegye 2008-ban alapított Prohászka Imaszövetsége is teszi.

Az ünnepségen Jézus hegyi beszédéből a nyolc boldogságra vonatkozó részt olvasták fel, majd Spányi Antal püspök áldást mondott, hozzátéve: Jézus Krisztus nem azt mondta, hogy alakítsuk magunkat a világhoz, hanem azt, hogy mi alakítsuk a világot, legyünk a kovásza, a világossága.

Hangsúlyozta, hogy a templom az a hely, ahol találkozhatunk Istennel, aki akkor is közel van hozzánk, amikor életünk útján keresztet hordozunk.

Az alapkövetéltélti rendezvényt a domonkos nővérek közössége énekel és zenei kísérettel tette ünnepélyessé.

Az új kápolna alapkövének elhelyezése után Soltész Miklós egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkár mondott beszédet. Emlékeztette a jelenlévőket arra, hogy a hét évtizeddel ezelőtt kezdődő szervezett egyházüldözés a domonkos nővéreket is sújtotta, a szétszórhatást több mint kétszáz rendtag szenvedte el.

Az alapkövetéltélt most üzenet: a kereszténység él, és ez erősíti a hívőket, segíti, bátorítja az istenkeresőket

Isten áldja azokat, akik titokban vagy külföldön tovább éltették a domonkos szellemiséget, és akik 1990 után újraindították a rendet Magyarországon – mondta az államtitkár, majd hozzátette: olyan korban élünk, amikor világszerte számos helyen üldözik, meggyilkolják a keresztényeket.

Az alapkövetéltélt most üzenet: a kereszténység él, és ez erősíti a hívőket, ugyanakkor segíti, bátorítja az istenkeresőket, akik iránt felelősséget kell éreznie püspököknek, papnak, szerzetesnek, világi hívőnek is – zárta beszédét Soltész Miklós.

Az alapkövetéltélti ünnepséget agapé zárta a domonkos nővérek budakeszi rendházában.

Körössi László
Fotó: Lambert Attila

„Legyél az ima embere!”

Diakónusszentelés Kaposváron

Varga László kaposvári megyéspüspök november 7-én diakónussá szentelte Kővári László örökfogadalmas szalézi szerzetest a kaposvári Szent Margit-templomban. A szentmisén a főpásztor az életszentségről beszélt prédikációjában.

„A hivatásod diakónusként is az életszentség, az, hogy teljesen megdicsőüljön benned a mennyei Atya, aki végtelenül szeret téged. Már sokat imádkoztál, de ezzel a szeretettel nem lehet betelni. Ismered Istent, a mennyei Atyát, ám még jobban meg kell ismerned őt és

mennyei Atyával és a Szentlélekkel. Ha az ima embere leszel, és átragyog rajtad Isten szépsége, jósága, szelidsége, irgalma és szeretete, akkor a szeretet embere leszel. Különösen azok számára, akiknek az élete megtört, sebzett, akiknek nélkülözniük kell a szeretetet, akik peremre szorultak, betegek, akiket leselejtezett a társadalom, szegények vagy nincstelének.

Küldetésed van, hogy a mély imádságos kapcsolatból fakadó szeretetet áraszd ki testvéreidre, a rendtagokra, a diákokra és különös érzékenységgel azokra, akik szenvednek. Légy az irgalmas Jézus megtestesítője ott, ahol élsz,

és akkor megdicsőül benned Isten. Látják majd a tetteidet, és nem téged fognak dicsérni, hanem dicsőíteni fogják a mennyei Atyát, és elhiszik, hogy meny nyire szereti őket Istent – fogalmazott a főpásztor.

A homília után a szalézi szerzetes ígéretet tett az imára, a zsolozsma végzésére, a szolgálatra, majd az Egyház hagyománya szerint arcra borulva készült fel a szentelés pillanatára, miköz-

a szeretetét, az Úr Jézust és szeretetét, a Szentlelket és szeretetét ahhoz, hogy szentté válhass. El kell sajátítanod az ima művészetét. Ima nélkül senki sem lesz szent, mert az életszentség meghalad bennünket, több, mint amik vagyunk. De aki imádkozik, és egyre mélyebb jelenlétre jut, egyre közelebb kerül ahhoz, aki az örök jelen, azon átragyog Isten jelenléte, dicsősége és szeretete, amely még a szenvedések közepette is látszik. Légy az ima embere!” – buzdította a szentelés előtt álló szerzetest Varga László püspök.

„Jézus azt kéri tőlünk, hogy szüntelenül imádkozzunk, és soha ne fáradjunk bele. Éljen benned a vágy egy sokkal mélyebb, teljesebb kapcsolatra az Úr Jézus Krisztussal, a

ben a hívő közösség a Mindenszentek litániáját énekelte.

Kővári László a megyéspüspök kézrátétele és felszentelő imája után magára öltötte a stólat és a dalmatikát, a szerepapak viseletét.

Forrás: Kaposvári Egyházmegye
Fotó: Kling Márk

Az MKPK új közleménye a járványhelyzetről

A járványhelyzet romlása és a várható további korlátozások miatt november 9-én, hétfőn a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) újabb közleményt adott ki, mely a latin szertartású egyházmegyékre érvényes – visszavonásig.

A rábizottakért érzett felelősségtől vezérelve a Covid-19-járványhelyzet alakulása miatt, figyelembe véve a járványügyi szakemberek véleményét, Egyházunk sajátosságait szem előtt tartva visszavonásig a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia a mellékelt közleményt adta ki:

1. A koronavírus miatt meghirdetett veszélyhelyzetben a templomok mint a lelki feltöltődés és imádság helyei különösen is fontosak, ezért templomainkat továbbra is nyitva tartjuk. Szentmisék is tarthatók, de azok csak úgy végezhetőek, hogy a hatósági kijárási korlátozásokkal összhangban maradjanak. Felelősen és körültekintően kell eljárni.

2. A jelenlegi kivételes helyzetben is érvényesek a Ka-

tekizmusban (KEK 2183.) és Az egyházi törvénykönyvben (CIC 1248. k. 2.) található előírások, amelyek szerint ha valaki számára súlyos okból lehetetlené válik az eucharisztikus ünneplésben való részvétel, igen ajánlatos, hogy helyette töltsön kellő időt imádsággal – a Szentírás olvasásával, zsolozsma végzésével vagy más imával, elmélkedéssel – egyénileg vagy a családban. Bár a szentmisén való részvétel nem helyettesíthető, több helyen van online vagy televíziós miseközvetítés, hogy meg erősítést, vigasztalást és bátorítást nyerjenek azok, akik most nem tudnak részt venni vasárnapi és ünnepnap szentmisén. A közvetítések rendjéről felületeinken folyamatosan tájékoztatást adunk.

3. A szentmisén való részvétellel kapcsolatban az általános morális elvek továbbra is érvényesek. Kérjük, hogy aki betegnek érzi magát, önmaga és mások védelmében érezze lelkiismereti kötelességének, hogy mielőbb orvoshoz forduljon és ne menjen közösségbe. Idősebb, veszélyeztetett, illetve beteg testvéreink, továbbá azok, akik kötelességüket teljesítik, beteget ápolnak, nagyon idős vagy veszélyeztetett személlyel laknak együtt, hatósági karanténban vannak, jogosan félnek a közösségben való megjelenéstől, ezért mentesülnek a szentmisén való személyes részvétel kötelezettsége alól. Nyomatékosan kérjük őket, hogy maradjanak otthon.

4. Felmentést adunk mindazoknak is, akik úgy érzik, hogy számukra a szentmisén való személyes részvétel veszélyt hordoz magában (CIC 87. k. 1. , 1245. k.).

5. Plébániai oktatásokat, közösségi összejöveteleket, szoros kivételektől eltekintve – amelyek során azonban követni kell az aktuális járványügyi és gyülekezési előírásokat – csak online formában tartsanak meg.

6. Templomainkban, egyházi intézményeinkben és plébániáinkon, valamint a szentegyházszolgálatokban, illetve oktatási, szociális és egészségügyi intézményeinkben továbbra is mindenben kövessek a vonatkozó járványügyi előírásokat.

7. A plébániai és a szerzetesközösségeket továbbra is bátorítjuk, hogy – a járványügyi hatóságok előírásainak megtartása mellett – folytassák az imát a járvány érintettjeiért.

Az egyházi törvénykönyv 838. kánonja értelmében az egyes megyéspüspökök, illetve akik a jogban velük egyenlő elbírálás alá esnek, ettől eltérő rendelkezéseket is hozhatnak.

Jelen rendelkezés Magyarország latin szertartású egyházmegyéire érvényes.

Imáinkkal és példánkkal erősítsük a bizalmat Istenben és egymásban, és különösen is figyeljünk egymásra, főleg beteg és idős embertársainkra. Idős pap testvéreinket tisztelettel kérjük, hogy ebben a helyzetben fokozottan vigyáz-

zanak egészségükre, a fiatalokat pedig buzdítjuk, hogy legyenek segítségükre.

Budapest, 2020. november 9.

a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

Forrás: MKPK Sajtószolgálat
Fotó: Merényi Zita

A BIBLIA ÜZENETE

Aki a kicsiben hú

Mt 25,14–30

Gazdasági problémák, pénzügyi botrányok, sikkasztás, csalás, pénzmosás – napi szintű témák a sajtóban. Egy bizonyos ingerküszöb alatt az információk föl sem keltik már a figyelmünket, mások viszont nagyot szólnak. Kétségtelen, hogy ha egy nap azt írnák az újságok: „egy ember a földre rejtette egyetlen pénzterméjét”, alig foglalkozna valaki ezzel a csekély hírértékű történnel.

A mai példabeszéd nem harácsolásról, kapzsiságról, határtalan birtoklászágáról szól, hanem két hűséges, rátermetten gazdálkodó emberről és egy lustáról, aki inkább nem kockáztat. És persze az urukról, akinek elszámolással tartozunk. De miről van szó valójában?

A talentumok az Istentől kapott, természetfölötti kegyelmek, természetes képességeink, egyszerűen: minden, ami Urunk ajándéka az életünkben. Isten ránk bízta ezeket. Mondhatni: a mieink is, meg nem is. Számadással tartozunk értük.

Komoly veszélyt hordoz magában annak feltételezése, hogy pusztán a jó cselekedeteim, ügyes sáfarkodásom eredményeként, önerőből „ki tudom termelni” a magam számára az üdvösséghez szükséges kegyelmet. Ez nem így működik: Isten országába nem automatikusan visznek be a jótetteink, ezt kiérdemelni nem tudjuk. A *Katolikus Egyház katekizmusa* szerint „Krisztus bennünk élő szeretete minden érdemünk forrása Isten előtt. A kegyelem, mely tevékeny szeretettel egyesít Krisztussal, biztosítja cselekedeteink természetfölötti jellegét és abból következően érdemét Isten és az emberek előtt. A szentek mindig világosan tudták, hogy minden érdemük tiszta kegyelem volt.”

Kovács Zoltán

GÖRÖGKATOLIKUS LELEKISÉG

Jézus a mi békénk

Görögkatolikus liturgiánk kötött, állandó szövegében harminchat alkalommal fordul elő a *békesség* szó. Először ebben a formában: „Békességben könyörögjünk az Úrhoz”, majd végül így: „Békével távozzunk”. A liturgia folyamán pedig megélhetjük, hogy Krisztus a mi „békeszerzőnk”, aki önkéntes áldozatával kibékített minket Istennel. Pedig bűneink miatt „halottak voltunk”. A pünkösöd utáni 24. vasárnap szentírási tanítása is erről szól. Az evangélium (Lk 8,41–56) csak távolabbi gondolatokat fogalmaz meg: milyen nagy békére lelhetett Jairus, miután meggyógyult a lánya, és milyen nagy testi-lelki béke töltötte el a tizenkét éve vérfolyásban szenvedő asszonyt, amikor megszűntek a gyötrelmei! Az apostoli szakaszban (Ef 2,14–22) viszont háromszorosan is jelen van a békesség gondolata. Most ezt tekintjük át.

Pál apostol először világosan leszögezi, hogy Krisztus „a mi békességünk” (Ef 2,14). Előtte hosszasan szólt arról, hogy az Isten nélkül élők, „a hitelenség fiai” a bűneik következtében halottak. S hozzátesszük, ez ma is így van. Ámde a mi Urunk ledöntötte a válaszfalat, ami az embert Istentől elválasztja. Ő mindenki Üdvözítője akart lenni, mindenkiért meghalt, mindenki számára békességet hozott. Azt akarta, hogy békességben élhessünk Istenünkkel. A bűn nélküli állapot pedig éppen ezt jelenti. Előíze Isten országa örömének, amit liturgikus szövegünk így fejez ki: „hol nincs fájdalom, sem

aggódás, sem sóhaj, de végtelesen élet”.

Az apostol másodszor „békeszerzőnek” nevezi Krisztust (Ef 2,15). Békét általában két fél szokott kötni. Itt viszont ennél többről van szó. Krisztus ugyanis előbb a pogány és az ószövetségi népet egyesítette önmagában, hiszen – mint már láttuk – mindenkinek megváltója és üdvözítője akart lenni. És ma is igaz: ha elfogadjuk, ha „magunkra öltjük” őt, akkor nincs többé „görög vagy zsidó, körülmetélt vagy körülmetéletlen, barbár vagy szittyá, szolga vagy szabad, hanem Krisztus minden mindenben” (Kol 3,11). Azután pedig „mind a kettőt kiengeesztelte az Istennel”, vagyis megbékéltette. Milyen óriási dolog ez! Igen, ugyanis áldozati halála által tette meg. És ránk is érvényes: kiengeesztelt Istennel.

Harmadszor is fontos dolgot tanít az apostol: Jézus azért jött, „hogy békét hirdessen” (Ef 2,17). Azt a békessé-

get hirdette, ami az Istennel való kiengesztelődés következménye, s ami nem más, mint a felszabadult öröm. Már nem kell félnünk az Istentől, akit igazán nem is ismerünk; nem kell rettegnünk az Istentől, akiről azt hisszük, csupán a törvény legaprólékosabb betartását figyeli és várja el tőlünk. Jézusban már ismerjük az Atyát; már tudjuk, hogy az Isten és az ember iránti szeretet parancsa a legfőbb törvényünk. S mindenekfölött tudhatjuk: szeret bennünket az Isten, akihez a Lélekben „szabad utunk van”, mert Jézusunk megnyitotta nekünk ezt az utat.

Ha elfogadjuk Jézustól az általa hozott békességet – márpedig miért ne fogadnánk el? – akkor a kereszténység felszabadult örömében élhetünk: nem „idegenek és jövevények”, hanem a szentek polgártársai és Isten családjának tagjai” vagyunk (Ef 2,19).

Ivancsó István

AZ EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSRA KÉSZÜLVE

Az Eucharisztia ünneplése 99/3.

Az Egyház szentsége az alapítóját követő közösség tevékenysége az idők végezetéig.

Jézus „azután egy másik példabeszédet mondott nekik: »Hasonló a mennyek országa a kovászhoz, amelyet egy aszszony megfogott, és belekeverte három merőnyi lisztbe, amíg meg nem kelt az egész.«” (Mt 13,33) Az Üdvözítő, aki azáltal, hogy testet öltött, valószínűságon testközbe hozta Isten országát és a Nevet, amely a mózesi szövetségtől kezdődően visszavonhatatlanul elkötelezte magát népével, célt is adott népének: „Ezért tehát öveztek fel elmétek derekát, legyetek józanok, és bízzatok tökéletesen a kegyelemben, amelyet Jézus Krisztus megjelenésekor felajánlanak nektek; mint engedelmes fiak, nem tudatlanságotok régi vágyaihoz alkalmzkodva, hanem a Szent szerint, aki titeket meg-

hívott, magatok is egész életmódotokban szentek legyetek, mert írva van: »Szentek legyetek, mert én szent vagyok!«” És ha Atyának hívjátok azt, aki személyválogatás nélkül ítél kinek-kinek cselekedete szerint, járjatok félelemmel zárandokságotok idején, tudva, hogy nem romlandó ezüsten vagy aranyon történt a megváltásotok az atyáitoktól rátok hagyományozott hiú életmódokból, hanem a szeplőtlen és érintetlen Báránynak, Krisztusnak drága vérének, akit az Atya ugyan a világ alkotása előtt szemelt ki, de az utolsó időben jelentett ki tiértetek. Általa hisztek Istenben, aki őt feltámasztotta a halottak közül, és dicsőséget adott neki, hogy Istenben higgyetek és reméljete.” (1Pét 1,13–21; vö. Lev 19,2)

Krisztusban az Isten úgy lépett közösségre a világgal,

mint kovász a tésztaival, és titokzatos testének ugyanez a hivatása: ő, aki azért jött, hogy megmentse a bűnöst, bűnné, sőt átokká lett (vö. Lk 23,39–43; 2Kor 5,21; Gal 3,13).

Az Eucharisztia és az Egyház szentségi missziója összefonódik abban a jézusi magatartásban, amelynek során ő asztalközösséget vállalt a bűnösökkel (vö. Lk 5,29–32). Vagyis az Egyház szentsége eucharisztikus kereszt-hordozás, amely *Joseph Ratzinger* szavaival élve „nem elkülönülés, hanem egység, nem ítélet, hanem üdvözítő szeretet (...), olyan szeretet, mely nem tartja távol magát érintetlenül tiszta előkelőségében, hanem elvegyül e világ szennyeiben, csak azért, hogy azt legyőzhesse.” (Joseph Ratzinger: A keresztény hit, Bécs 1983. 208. old.)

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Helftai Szent Gertrúd

November 16.

Gertrúd valószínűleg árva volt, családjáról semmit sem tudunk. Ötévesen a helftai kolostorba vitték, ahol aztán negyven éven át, haláláig élt. Az okos kislány, akit az apátság kitűnő iskolájában neveltek, hamarosan magára öltötte a fátyolt. Huszonhat éves és fogadalmas apáca már, amikor életét megváltoztató látomásban részesül – ennek hatására felhagy addig annyira kedvelt tudományos tevékenységével, hogy teljesen, fenntartások nélkül átadja magát Isten akaratának. És Krisztus válaszol neki: egyre mélyebben bevonja misztériumába.

A helftai kolostort 1258-ban alapították a mai Németország területén lévő Eisleben közelében. Amikor Gertrúd a kolostorba került, a szerzetesi élet virágkorát élte. Az apátnő 1251-től 1290-ig *Hackeborni Gertrúd, Szent Mechtild* nővére volt, egy szent életű apáca, akinek vezetése mellett Helfta annyira felvirágzott, hogy a nővéreknek két további kolostort kellett alapítaniuk. A környék nemesi családjai szívesen adták leányaikat a kolostorba nevelésre. Sok lány, aki eredetileg azért jött, hogy varrni, hímezni, olvasni, énekelni, valamint latinul és görögül tanuljon, látván a nővérek Istennek ajándékozott életét, fölserdülve nem tért vissza családjuk körébe, hanem szerzetes lett. A kolostornak híres íróműhelye volt, ahol a könyvmásolás és a miniatúrafestés mestermunkái készültek.

Gertrúd írásaiból megtudhatjuk, hogy Helftában törekedtek a szentmise és a zsolozsma legtökéletesebb végzésére. Gertrúd számára a liturgia olyan volt, mint a levegő, életének minden napja általa kapott tartalmat. Majdnem minden látomása és megvilágosodása egy-egy ünnephez kapcsolódik. Ezért emlegeti írásaiban oly sokszor a zsolozsmát és idéz szentírási helyeket, zsoltaverseket. Életéről a legtöbbet a *Legatus divinae pietatis (Az isteni jóság küldötte)* című könyvből tudjuk meg. Misztikus kegyelmeinek legfőbb értelmét abban látta, hogy a vigasztalás forrása legyen mások számára. Az áthatolhatatlan fal, ami a földön élő ember elől még eltakarja Isten dicsőségének ragyogását, számára áttetszővé vált. Írásaiban egyszerűen és magátólértődően beszélt a természetfölötti valóságra vonatkozó tapasztalatairól.

Különleges jelentőségűnek érezte a megtestesülés misztériumát, amely sok jelenésben megvilágosodott előtte: újra meg újra látta Jézust, a megtestesült Istent szenvedni, az Emberfiát, aki ugyanakkor a megdicsőült Úr, az örök Főpap. Ezek a látomások elmélyítették benne az Egyház misztériumának megértését és szüntelenül erősítették szenvedésre való készsége. Emiatt nem kímélte magát: szerzetesi életének látszólagos idillje mögött sokszor kegyetlen vezeklés, félreértettség, szenvedés és magány húzódtott meg.

L. K.

NOVEMBER 15., ÉVKÖZI 33. VASÁRNAP (Nagy Szent Albert püspök és egyháztanító, Lipót, Richárd) – Péld 31,10–13.19–20.30–31 (A derék asszony mindent beszerez ügyes kézzel.) – 1Tessz 5,1–6 (Ne lepjén meg titeket az a nap, mint a tolvaj!) – Mt 25,14–30 vagy Mt 25,14–15.19–21 (Mivel a kevésben hú voltál, menj be Urad örömébe!) – Zsolozsma: I. zsolnárhét – Énekrend: Ho 222 – EE 593, Ho 222 – EE 144, Ho 126 – EE 594, Ho 150 – EE 200.

NOVEMBER 16., HÉTFO – Skóciai Szent Margit emléknapija (Ödön, Ottmár) – Jel 1,1–4; 2,1–5a – Lk 18,35–43.

NOVEMBER 17., KEDD – Nagy Szent Gertrúd szűz emléknapija (Hilda) – Jel 3,1–6.14–22 – Lk 19,1–10.

NOVEMBER 18., SZERDA – A Szent Péter- és a Szent Pál-bazilika felszentelésének emléknapija (Jenő, Noé) – Jel 4,1–11 – Lk 19,11–28.

A hét liturgiája

A év

nak emléknapija (Olivér) – Zak 2,14–17 – Mt 12,46–50.

NOVEMBER 22., ÉVKÖZI 34. VASÁRNAP – KRISZTUS, A MINDENSÉG KIRÁLYA (Szent Cecília szűz és vértanú, Cicelle, Célia) – Ez 34,11–12.15–17 (Igazságot teszek a juhok között.) – 1Kor 15,20–26.28 (Krisztus átadja Istennek, az Atyának az uralmat, hogy Isten legyen minden mindenben.) – Mt 25,31–46 (Helyet foglal dicsőséges trónusán, és szétválasztja őket.) – Zsolozsma: II. zsolnárhét – Énekrend: Ho 232 – EE 585, Ho 232 – EE 146, Ho 280/B – EE 598, Ho 159 – EE 141.

NOVEMBER 19., CSÜTÖRTÖK – ÁRPÁD-HÁZI SZENT ERZSÉBET ÜNNEPE (Zsóka) – Péld 31,10–13.19–20.30–31 vagy 1Jn 3,14–18 – Lk 6,27–38.

NOVEMBER 20., PÉNTEK (Jolán, Bódog, Bulcsú) – Jel 10,8–11 – Lk 19,45–48.

NOVEMBER 21., SZOMBAT – Szűz Mária templomi bemutatása

Fejlesztések Mátraverebély-Szentkúton

Családbarát megoldások, nagyszabású felújítások a kegyhelyen, állami támogatásból

(Folytatás az 1. oldalról.)

Tudtuk, hogy további munkálatok szükségesek, például a Kálváriakápolna felújítása. Később pedig az üzemeltetési tapasztalatok nyomán nyilvánvalóvá váltak az újonnan felmerülő igények és a problémák is. Igaz, hogy vannak 8-12-14 fő elhelyezésére alkalmas szállásaink, de je-

Amfiteátrum-szerűen építik ki az oltárral szemközti domboldalt

lenleg csak 27 egyágyas, fürdőszobás szobában tudunk elszállásolni egy-egy látogatót, s ez adott esetben, például egy szerzetesi káptalan vagy egy nagyobb konferencia esetében kevésnek bizonyul. Másrészt világossá vált számunkra, családok is szeretnének eljönni néhány napra Szentkútra, hogy kikapcsolódjanak. A környezet csodálatos, a hely alkalmas a lelki és a testi pihenésre, de jelenleg nem vagyunk berendezkedve a családok fogadására.

A zárandokházban ugyan vannak egy- és kétágyas szobáink, pótágyat is tudunk adni, de ezek kis méretű helyiségek. Szükségessé vált, hogy a családok számára apartmanjellegű elhelyezést tudjunk kínálni, és ehhez játszótér, valamint játszószoza kapcsolódjon, hogy esős időben is értelmesen lehessen eltölteni az időt a gyerekekkel. A cél tehát a családbarát fejlesztés és a fenntarthatóság, illetve az előző pályázat elemeinek kiegészítése volt, a nagybúcsú idejére többek között kempinggel is.

Örülünk a támogatásnak, de valóban nem ért minket váratlanul a hír. A kegyhely turisztikai fejlesztésének előkészítéséről 2017-ben kormányhatározat született, azóta megtörtént az átfogó munkálatok tervezése, és mostanra érkezünk el oda, hogy megkezdődhet a projekt megvalósítása. A közvélemény számára bizonyosan váratlan volt a bejelentés, hiszen minderről csupán az itt megforduló zárandok vendégekkel, illetve egyházi emberekkel beszélgettünk.

A vallási turizmus a reneszánszát éli világszerte. Itt, Szentkúton is tapasztalható a növekvő érdeklődés?

– 2015 óta jelentősen megnőtt a látogatók száma, évi kétszázezer zárandokkal számolunk.

Szentkút korábban nem volt alkalmas a vendégfogadásra, csupán néhány nyári táborn tudtunk befogadni, éppúgy, ahogyan a plébániák más helyeken. Ráadásul a zárandokházat a téli hónapokban nem lehetett használni, mert nem volt benne fűtés.

Látni kell, hogy 1950 és 2013 között itt nagyobb fejlesztés nem történt, sőt, a rendszerváltásig egyre csak romlott a helyzet. Az akkori kormányzati politika kifejezetten hátráltatta Szentkút fejlődését, csak apró karbantartásokat lehetett elvégezni.

Később, miután a ferencesek átvették a kegyhely üzemeltetését, még

mindig nem adódott pályázat a fejlesztésekre. Érthető tehát, hogy az európai uniós pályázatból ezt a hatvanévnnyi lemaradást nem tudtuk egy csapásra behozni. Abban bízunk, hogy a mostani támogatással egy időre rendbe tehetjük Szentkutat.

Nem hívők is ellátogatnak ide, gyönyörködni a természet, a táj szépségében...

– Igen, egyre többen jönnek. Ezzel kapcsolatban ugyanazt valloam, amit a szegedi származású, Spanyolországban élő Erika nővér, ágostonos

Orosz Lóránt OFM: Mindenki van nyitottság Isten felé, elsősorban ezt vesszük figyelembe

szerzetes mondott. A monostor, ahol él, az El Camino mellett van. A világ minden tájáról odaérkező zárandokokat, turistákat fogadják. Néhány évvel ezelőtt itt járt nálunk egy konferencián, és amikor föltették neki a kérdést, hogy miként tesznek különbséget a zárandokok és a turisták között, azt felelte: „Mi mindenkit zárandoknak tekintünk.” Minden ember nyitott a természetfelettire, mindenki van nyitottság Isten felé, és mi is elsősorban ezt vesszük figyelembe.

Említette, hogy Szentkúton már az uniós pályázat idején megfogalmazódott a fenntartó részéről a további fejlesztés igénye. Nem kis lépésekről van szó, hiszen a mostani támogatás jelentősebb mértékű, mint az akkori.

– Igen, már a tervezés fázisában is láttuk, hogy mi az, ami még szükséges, de nem tudtuk megvalósítani. 2017-től világossá váltak a zárandokok részéről felmerülő, jelentősen bővülő igények is. Nem lóttünk túl a célon a támogatás mostani mértékével.

Tavaly decemberben lezártuk a tervezés folyamatát. Számba vettük az üzemeltetés öt éve alatt összegyűlt tapasztalatokat, és az előző projektből kimaradt elemekkel együtt összeállt az a nagyjából húsz projektből álló egység, amire a mostani támogatás kiterjed.

Az Országgyűlés a 2020. évi XXX. törvénnyel Szentkutat nemzeti kegyhellyé nyilvánította. Ez összefüggésben áll ezzel a nagyszabású projekttel?

– Nem, ez egészen más történet. A parlament döntése olyan jogi helyzetet teremtett, ami által a kegyhely védetté vált a szabadtéri oltár feletti dombon elhelyezkedő szűpataki dolomitbánya tervezett újranításával szemben. A bánya működése nagymértékben veszélyeztette a csendet, a tiszta levegőt és a természeti környezetet, ellehetetlenítette volna a kegyhelyet.

A mostani támogatás esetében vannak-e megkötések a Magyar Turisztikai Ügynökség részéről, vagy teljes mértékben a fenntartóra bízzák a pénz felhasználását?

– Nincs tudomásom ilyen feltételekről, megkötésekről. Teljes egészében a rendtartomány, illetve a Fons Sacer belső egyházi jogi személy vezényli le a projektet.

Sportpálya, napelempark, kemping épül majd. A kegyhely vallási karaktere vagy a multifunkcionális turisztikai jelleg dominál a projektben?

– Nehéz ezt élesen szétválasztani. Ha ideérkezik egy hittancsoport, és a

Szükségessé vált a Kálváriakápolna felújítása

fitorientált vállalkozás. Alapvetően arra törekszünk, hogy kiszolgáljuk azokat, akik ideérkeznek, és az itt dolgozó huszonöt munkatársunknak (a környéken Szentkút a legnagyobb munkaadó!) megfelelő bért tudjunk fizetni. Ha enyhén pozitív szaldót tudunk produkálni, akkor már nagyon jók vagyunk.

A megvalósíthatósági tanulmány szerint nincs veszélyben a fenntarthatóság. Mindenesetre az üzemeltetés rendszere már kialakult és fenntarthatónak bizonyult. Reményeink szerint a költségek lefaragását tovább segíti majd a napelempark is.

Hol helyezik el a napelemeket?

– A kegyhely legkülső területén, az aszfaltos parkoló egyik része fölött egy állványzaton, hogy az alá is be lehessen parkolni.

Nagyobb búcsúkon a füvön állnak az autók...

– A kegyhelyhez közelebbi parkolórészen valóban ez a helyzet. Ennek a nagy parkolónak a burkolása egy másik projektlem.

A projekt része a komplex tájépítészet is. Mit értsünk ezalatt?

– Több mint ötszáz facsemetét ültetünk el a kegyhelyen. Korábban Szentkúton a völgyben sokkal több fa volt, ami árnyékot nyújtott a nyári fő búcsús szezonban.

Meg kell oldani a szelektív hulladékgyűjtést is. Az előző projekt keretében csak egy tűzrakóhely épült, a jövőben többet is létesítenénk, és padokat, asztalokat telepítenénk mellé-

A természet szépsége közelebb visz Istenhez

jük, hogy egy család vagy baráti társaság kényelmesen tudjon piknikezni. Ebben a projektlembe tartozik a parkolók burkolása, a parkolótak aszfaltozása, a vízelvezetés, a csatornák burkolása is, mindaz, ami az EU-s projektből kimaradt.

Mit értsünk a szabadtéri oltárral szemközti domboldal amfiteátrum-szerű kiépítésén?

– Nagyobb búcsúkon most is ilyen formában használják a hívek ezt a helyszínt. De a domboldalon most nincs megfelelő támfal, korlát, és hiányoznak a lépcsők is, amelyeken föl lehetne menni az egyes szintekre, teraszokra.

Több projektlem szól a marketingről...

– Szeretnénk jelen lenni különböző internetes fórumokon, hogy tudjanak rólunk, hiszen majd konferenciákat is lehet ide szervezni. Külföldi csoportok is jöhetnek, például Lengyelországból (Međugorje felé menet), ahogyan ez eddig is előfordult néhányszor. Minderről szeretnénk tájékoztatni a zárandókokat.

Úgy tudom, együttműködnek más kegyhelyekkel is.

– Az Európai Máriás Háló képviselői minden évben találkoznak, fontos számunkra ez az együttműködés. A marketinghez hozzátartozik a kapcsolatok kiépítése is. Itt, Nógrád megyében két igen jelentős turisztikai desztináció van: Hollókő és Ipolytarnóc. Velük is együttműködünk, és szeretnénk elmélyíteni ezt a kapcsolatot, kölcsönösen ajánljuk egymás programjait.

Mikor kezdődnek a tervezett munkálatok a kegyhelyen?

– Először támogatási szerződést kell kötnünk a Magyar Turisztikai Ügynökséggel, utána ki kell írunk a közbeszerzéseket. Nagyon bízom abban, hogy a tél végére eredményt hirdethetünk, és kora tavasszal elkezdődhetnek a munkálatok.

Mi lesz Szentkút jövője, mi a víziója erről?

– Egészen biztosan szebb lesz. A szépség pedig léthatározmány, s mint ilyen, Istenhez viszi közelebb azt, aki szemléli. Reméljük, hogy Szentkút országosan ismert lesz, és a hit elmélyítésének helyévé válik egyre több ember számára.

Érdemes eljönni ide, a csend a természet jót tesz a testnek, a léleknek. Ajánlom, figyeljék a szenktut.hu honlapot, ott már most is tájékozódni lehet a programjainkról. Szeretettel várunk ide mindenkit!

Körössy László
Fotó: Lambert Attila

Kiváló és különleges teljesítmény

Fraknói Vilmos-díjban részesült Szabó Ferenc jezsuita teológus

Fraknói Vilmos-díjjal tüntették ki Szabó Ferenc jezsuita szerzetest november 3-án az Országgyűlésben. Az elismerést Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke és Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára adta át. Róna Judit beszámolóját adjuk közre.

November 3-án a Parlament Gobelín termében családias, a járványügyi előírásoknak megfelelően megtartott ünnepség keretében rendtársak – Vizi Elemér provinciális, Nagy Bálint, a Sodrás utcai rendház előjárója, Nagy Ernő testvér –, valamint néhány családtag és barát jelenlétében adta át a díjat Szabó Ferenc jezsuita atyának Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára.

Az előterjesztő Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke a köszöntőjében röviden méltatta Szabó Ferenc munkásságát, mint mondta, azt a „kiváló és különleges teljesítményt”, amellyel több mint fél évszázada nemcsak a teológia, hanem a magyar vallási élet megújulását és a teológia oktatásának fejlődését is szolgálta. Hangsúlyozta: Szabó Ferenc lelkiatya, valamint irodalmár, műfordító, kulturális értelemben kiemelkedő egyéniség, akinek – az emléklap tanúsága szerint – „teológiai, filozófiai és irodalmi életműve, a Vatikáni Rádióban

teljesített negyedszázados missziós munkája, római emigrációja alatt a magyar szellemi és kulturális életet gazdagító tevékenysége, kimagasló felkészültséggel és igényességgel végzett papi szolgálata elismerésül” ítelték oda a díjat.

A 2021 februárjában 90. születésnapját ünneplő teológus, a jezsuiták doyenje teljes szellemi frissességnek örvendő, töretlen alkotókedvvel dolgozik, és jelenteti meg régebbi és újabb teológiai tanulmányainak, előadásainak, elmélkedéseinek gyűjteményét. A több nyelven – főleg franciául és olaszul – író-olvasó szerzetes a scriptorok hagyományát folytatja. Az Egyház, elsősorban Ferenc pápa buzdítása, enciklikái, a Vatikán történeteseit figyelemmel kísérve, korát meghazudtolóan használja ki a digitális technika előnyeit, s a Facebookon és a jezsuita bloggerek portálján teszi közzé újabb és újabb írásait, kommentárjait.

Forrás: Jezsuita.hu
Fotó: MTI

Az idegen földön meghalt katonáért

Ima a pákozdi Don-kanyar-emlékkápolnánál

Halottak napja délutánján Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök szentmisét mutatott be a II. világháború során a Don-kanyarban elesett hősökért és minden hősi halottért Pákozdon, a Mészeg-hegyi Don-kanyar-emlékkápolnánál. Az emlékmise után koszorút helyeztek el a hősök tiszteletére az itt nyugvó ismeretlen katonáknak a sírjánál.

Halottainkkal összeköt a szeretet, amely erősebb minden másnál. Összefűz bennünket és megtart. Jó dolog emlékezni a hősökre; felemelő, megtisztító, katarzist adó érzés. Kell, hogy hódolattal gondoljunk rájuk, és fejet hajtunk előttük. Kell, hogy az ő példájukon tanuljunk meg a hazaszeretetet, a nemzet becsületét és tisztességét. Köszönjük Istennek a hősöket, és kérjük számukra a mennyország boldogságát. Leljük meg az örök életet! – imádkozott szentbeszédében a főpásztor.

A hősök tiszteletére a kápolnánál nyugvó ismeretlen katonák sírjánál koszorút helyezett el Spányi Antal, a Székesfehérvári Egyházmegye püspöke; Vokla János, a Magyar Honvédség 43. Nagysándor József Híradó és Vezetés-

támogató Ezred és a Székesfehérvári Helyőrség parancsnoka; Görög István nyugalmazott ezredes, a pákozdi Katonai Emlékpark nemzeti emlékhely ügyvezetője, Berdó Gábor

Károly, a Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség elnöke.

Az emlékmisen részt vettek és koszorúztak a Honvédség és Társadalom Baráti Kör Székesfehérvári Szervezetének képviselői, a Történelmi Vitézi Rend és a Katonai Hagyományörző Szövetség tagjai, valamint számos megemlékező.

Forrás: Székesfehérvári Egyházmegye
Fotó: Lugosi Balázs

Megemlékezés Körmenden

Százötven éve született

Boldog Batthyány-Strattmann László

Boldog Batthyány-Strattmann László születésének 150. évfordulójáról szentmisében emlékeztek meg október 28-án Körmenden. A liturgia főcelebránsa és szónoka Császár István, a Szombathelyi Egyházmegye általános helynöke volt.

A helynök a prédikációban arra buzdított, hogy tekintünk az odafent valóra veszők. Merjük felnyitni szemünket, hogy megláthassuk az Isten által nekünk készített országot.

A szentmise végén Boldog Batthyány-Strattmann László szentté avatásáért imádkoztak, és kérték közbenjárását a koronavírus-járvány megszüntetéséért.

*

Ezen a napon ünnepelték Körmend várossá nyilvánításának évfordulóját is. A település életében fontos szerepet játszott a Batthyány-Strattmann család.

Batthyány-Strattmann Ödön herceg 1915. február 2-án utód nélkül halt meg. A grófi ágból származó szemorvos, Batthyány László örökölte meg a hercegi címet és a körmendi hitbizományt. Körmendre érkezve első dolga volt, hogy a kastélyegyüttes jobb szárnyában szemészeti klinikát rendezett be. 1920-ban Körmenden 5605 beteget volt, majd évente nagyjából ötezer. Az orvosi ellátást ingyen nyújtotta a pácienseinek, birtokai jövedelmének kétharmadát a kórházra fordította. Emellett nem volt olyan jótékony célú gyűjtés

vagy nemes kezdeményezés, amelyhez ne járult volna hozzá.

Egyik legnagyobb adományozója volt a szanatórium mozgalomnak, amely minél több tbc-szanatórium létesíté-

süket és adataikat egy kis füzetben jegyezte föl. A családi iratok között megtalálható az az elemi iskolai füzet, amelyen ez áll: „Armen von Körmen” (körmendi szegények). Az egyszerű füzet bepillantást enged Batthyány László „szociálpolitikájába”. A herceg az adományairól nem vezetett kimutatást, a rászorulókat helyzetét viszont át akarta tekinteni. A jegyzék Körmend negy-

sét tekintette a céljának. Batthyány László ösztönözte és anyagilag támogatta a Vas megyei szanatóriumi szervezet megalapítását és a körmendi TBC-gondozó megszervezését, melynek később is rendszeresen segítette a működését.

Köpcsényben és Körmenden is számontartotta a segítségre szoruló szegényeket, ne-

venhét szegény családjának, valamint a „szegényház” lakóinak névsorát, adatait és helyzetük leírását tartalmazza. Mindez a szegények orvosának konkrét tetteiben megnyilvánuló testvéri szeretetét tanúsítja.

Forrás: Szombathelyi Egyházmegye
Fotó: Jámor/Körmend.hu

Kocsis Fülöp metropolita Nyíracskádra látogatott

A Nyíraczádi Görögkatolikus Parókiára szinte minden évben ellátogat Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita. Korábban köszöntötték már itt templombúcsún, lakóotthon megáldásán, sportpályá átadásán. Diakónust szentelt a templomban, és járt a zsolozsmástáborban is. Október 21–22-én kánoni látogatásra érkezett az egyházközségbe. Tóth Elek parókus beszámolóját adjuk közre.

Az egyházjog előírja a főpásztoroknak, hogy ne csak ünnepélyes alkalmakkor látogassanak el a parókiákra, hanem olyan vizitációkat is végezzenek, amikor átfogóan megismerhetik az egyházközségek életét. Egy ilyen kánoni látogatásra került sor a közelmúltban Nyíracskádon.

Kocsis Fülöp érsek-metropolita munkatársai – Seszták István főhelynök, Csanaky Tünde főkönyvelő, Perge György építész-mérnök, a főegyházmegyei építészeti iroda vezetője és Szőke Ágnes egyházmegyei iktató – október 21-én délelőtt érkeztek Nyíracskádra. Találkoztak a parókia képviselő-testületének vezetőivel,

áttekintették az egyházközség gazdasági és pénzügyeit, ellenőrizték a leltárt, az anyakönyveket, a nyilvántartásokat és felmérték az egyházközség épületeinek állagát.

Az érsek-metropolita megérkezése után munkaebéd következett a parókián. Délután a főpásztor meglátogatta a templomot, ahol a szentségek őrzéséről, a liturgiáról, a templom berendezéséről és felszereltségéről beszélgetett a helyi papokkal, és tanácsokkal látta el őket.

Ezután fogadóóra következett a híveknek, majd az egyházközség tagjai vécsernyén vettek részt, melyen az érsek-metropolita az imádságról adott tanítást. Az estét a főpásztor *Tatai Zoltán* segédlelkész családjával töltötte.

Másnap reggel az utrenye imádkozásával, szent liturgiával és érseki tanítással folytatódott a vizitáció. Reggeli után a főegyházmegye vezetője a Szent Piroska Szociális Szeretetszolgálat dolgozóival beszélgetett, majd meglátogatta a nyíraczádi Szent Piroska Görögkatolikus Általános Iskolát, ahol találkozott a tanulókkal és a pedagógusokkal, tanórán vett részt, majd a gyermekekkel ebédelt.

Délután a Nyíraczádi-Asszonyrészen található kápolnát is meglátogatta a főpásztor. A vizitáció ünnepélyes egyházközségi képviselő-testületi gyűléssel és vécsernyével ért véget.

A találkozó nagy lelki élményt jelentett a nyíraczádi görögkatolikus híveknek, biztatást és új lendületet adott a közösség további életéhez. A két nap alatt mindenki megtapasztalhatta a krisztusi közösségben működő Szentlélek áldásait. Reményeink szerint a főpásztori látogatás után még inkább tanúi és megvalósítói lehetünk a világban Isten örömhírének.

Forrás és fotó: Hajdúdorogi Főegyházmegye

Egyházi nyilatkozatok a bécsi terrortámadás után

(Folytatás az 1. oldalról.)

Ferenc pápa a terrortámadás másnapján *Pietro Parolin* bíboros államtitkár aláírásával gyásztáviratot küldött Bécs érsekének, Christoph Schönborn bíborosnak. A Szentatya nagy szomorúsággal értesült az erőszakos cselekményekről, amelyek halált és fájdalmat okoztak ártatlan embereknek.

A pápa részvétét fejezi ki az elhunytak rokonainak és együttérzését az egész osztrák

népnek. Lélekben közel érzi magát a sebesültekhez, imádkozik gyors felépülésükért. Isten irgalmasságába ajánlja az áldozatokat, könyörög az Úrhoz, hogy szüntesse meg az erőszakot és a gyűlöletet, mozdítsa elő a békés együttélést a társadalomban. Gyásztávirata végén Ferenc pápa szívből jövő áldását küldi mindazokra, akiket a tragédia érint.

Veres András püspök, az MKPK elnöke a következőket írta részvéttáviratában: „A Bécsben, halottak napjának csendes éjjelén történt merényletek híre mélyen megrendített, hisz alig néhány nappal a nizzai merénylet után megint ártatlan emberek váltak az erőszak áldozataivá. Terroristák ismét a vallás és Isten nevében öltek meg vétlen embereket, figyelmeztetés és indok nélkül.

Úgy vélem, hogy ezért nekünk, keresztényeknek még erősebben kell vallanunk és hirdetnünk, különösen ezekben a sötét és szomorú napokban, hogy a terror és az erőszak ellen az egyetlen orvosság csak a szolidaritás és a dialógus lehet.

E nehéz órákban a magam, valamint a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjainak nevében is szeretném együttérzésemet és részvétemet kifejezni az áldozatok hozzátartozói és a sebesültek felé, imádsággal.”

„A gyűlölet nem lehet válasz erre a vak gyűlöletre. Folytassuk utunkat a közösség, a

szolidaritás és a figyelmesség útján. Ezek azok az értékek, amelyek meghatározták Ausztriát” – írta Twitter-üzenetében Christoph Schönborn bíboros érsek.

„Ausztria ne váljon olyan társadalommá, amely félelembe burkolózik; továbbra is legyen nyitott mások felé, még akkor is, ha most távolságot kell tartanunk egymástól a járvány miatt. A szívünkkel azonban nem kell távolságot tartanunk” – hangsúlyozta a főpásztor egy televíziós interjúban.

Christoph Schönborn november 3-án, kedden este gyásztisztiszteletet vezetett a támadás áldozataira emlékezve a bécsi Szent István-székesegyházban (Stephansdom). Az istentiszteletet az interneten és az osztrák állami televízióban (ORF 2) is közvetítették.

„A terrort és az erőszakot semmivel nem lehet igazolni” – hangsúlyozta a Német Püspöki Konferencia elnöke, Georg Bätzing püspök az üzenetében, amelyben a támadásokban érintettekkel való szolidaritását fejezi ki.

„A terrortól szinte hetente érkező európai hírek mélyen felkavarnak. Megdöbbentett a hétfő esti bécsi véres támadás. Az első gondolataim és imáim az áldozatok, a sebesültek és hozzátartozók felé irányulnak” – írta a limburgi püspök. „Elítélem a terrort, amely a múlt héten Nizzában is megjelent. A terror semmilyen formájának – legyen az iszlamista, szélsőjobb- vagy szélsőbaloldali – nincs helye a társadalmunkban és a kultúránkban. A vallás nevében elkövetett terror megsérti Isten nevét. Véget kell vetni az erőszaknak és a gyűlöletnek. Szükségünk van a vallásokra, amelyek megtartják ígéreteiket, hogy a békét építik. Európa olyan otthon, ahol békében együtt élni tudó emberek laknak. Nem engedjük meg, hogy ezt az otthont elvegyék tőlünk. Az imában egyesülünk az osztrák néppel, és együtt sírunk velük” – zárta üzenetét Georg Bätzing püspök.

Az osztrák rendfenntartó erők a terrortámadás elkövetőjét megölték. A húszéves férfi osztrák, illetve észak-macedón állampolgárságú volt; büntetett előéletű. Az Iszlám Állam november 3-án, kedden jelentkezett a hétfő esti bécsi merénylet elkövetőjeként. A dzsihadista szervezet közölte: a támadást „a kalifátus egyik katonája” hajtotta végre.

Forrás: MKPK Sajtószolgálat
Fotó: Vatican News

Nizzai merénylet

A maronita pátriárka a vallásközi együttműködésért

Béchara Boutros Raï libanoni bíboros, a maroniták antiochiai pátriárkája a közelmúltbeli franciaországi terrortámadásokról megemlékezve megbékélésre, valamint a keresztények és muszlimok közötti együttműködésre szólított fel a Maronita Egyház éves szinódusának október 31-ei zárómiséjén, a patriarkátus bkerki székhelyén.

szóló dokumentum, melyet 2019-ben Abu-Dzabiban írt alá Ferenc pápa és *Ahmad el-Tajjeb*, az Al-Azhar egyetem és mecset főimámja.

Szentbeszédében a pátriárka szót ejtett a dzsihadista támadásokról, amelyek az utóbi hetekben történtek Franciaországban: a középiskolai tanár meggyilkolásáról október 16-án Párizs elővárosában, valamint a nizzai Nagyboldogasszony-bazilikában (Basilique Notre-Dame de l’Assomption) október 29-én elkövetett terror-

támadásról. A pátriárka hangsúlyozta, ezekre a tettekre „nincs semmilyen emberi vagy hitbéli magyarázat”, ezek „Istennek, az élet és a halál Urának súlyos megsértései”.

Homíliájában Raï pátriárka utalt Libanon és a Közel-Kelet helyzetére, és aggodalmának adott hangot az egész térséget érintő „globális és regionális tervek” miatt, melyeket fokozatosan hajtának végre, teljesen figyelmen kívül hagyva az itt élő népek akaratát.

A libanoni helyzettel kapcsolatban a bíboros pátriárka reményét fejezte ki, hogy mielőbb megalakul az új kormány, amely valóban képes lesz meghallani a libanoni „anyák, apák és gyermekek kiáltását” egy teljesen tönkretett országban, ahol immár a lakosságnak több mint a fele a szegénységi küszöb alatt él.

Forrás: Fides hírügynökség
Fordította: Balláné Sárközi Jáhel
Fotó (archív): Lambert Attila

A rendőrség megmentette a pakisztáni katolikus lányt

Tizenhárom évesen elrabolták, és házasságra kényszerítették

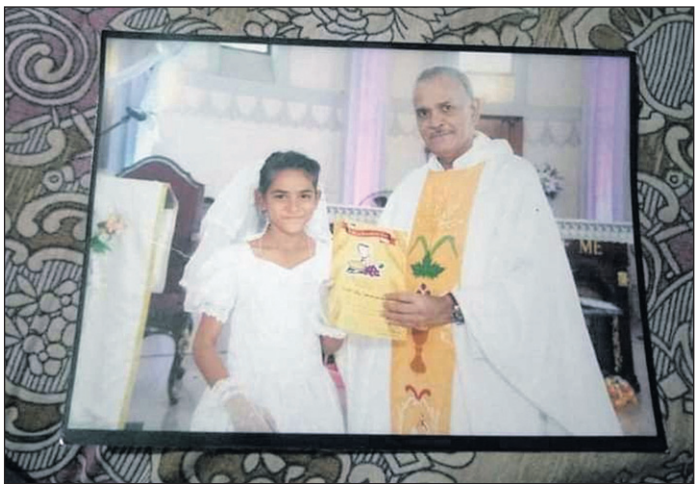
Diego Saleh, a Karacsi Főegyházmegye általános helynöke nyilatkozatot adott a *Fides* hírügynökségnek, miután találkozott a november 2-án késő este megmentett kislánnyal. A tizenhárom éves *Arzoo Raját* október 13-án rabolták el, majd áttérésre és házasságra kényszerítették.

„Hálások vagyunk Istennek, amiért Szindh tartomány rendőrei a legfelsőbb bíróság utasítására megmentették *Arzoo Raját*, az október 13-án elrabolt tizenhárom éves katolikus lányt. Nagyszerű eredmény ez az Egyház vezetőinek két hétig tartó munkája után, melyben segítségükre voltak a politikai pártok vezetői, az emberi jogokért küzdő szervezetek, aktivisták és a civil társadalom. Elismerésemet fejezem ki a rendőröknek, és köszönetet mondok minden muszlim testvérünknek is, akik segítettek igazságot szolgáltatni *Arzoonak*” – mondta *Diego Saleh*, miután találkozott a megmentett katolikus kislánnyal.

Nyilatkozatát így folytatta: „Nagyon nagyra becsülöm a biztonsági erőket, amiért már aznap kimenekítették a kislányt, amikor a legfelsőbb bíróság utasítást adott erre. Ezután biztonságba helyezték a rendőrség nőknek és gyermekeknek fenntartott épületében; innen olyan helyre szállítják, ahol gondoskodni tudnak a védelméről. Az egész pakisztáni keresztény közösség hálás Szindh kormányának, a legfelsőbb bíróság bírónak és a biztonsági erők tag-

jainak, amiért gyorsan cselekedtek a bíróság tegnap reggeli utasítása szerint, és megmentették *Arzoot*.” A helynök arra buzdította az egész keresztény közösséget, hogy továbbra is imádkozzanak *Ar-*

szindhi törvény nem engedélyezi a tizennyolc éven aluliakkal való házasságkötést. A bírósághoz 2020. október 27-én benyújtott keresetben az aláíró, *Arzoo Fatima* (*Arzoo Raja* muszlim neve) a házassá-

zooért, amíg igazságot nem szolgáltatnak neki, és hozzátette: reméli, ez mielőbb megtörténik.

A rendőrség letartóztatta az elkövetőt, a negyvennégy éves *Ali Azhart*, aki október 13-án reggel rabolta el a lányt, majd erőszakkal áttérítette, és még ugyanaznap feleségül vette.

Anthony Naveed, a lány ügyének előmozdítása érdekében létrejött katolikus-protestáns egyházi bizottság vezetője a következőket mondta a *Fides* hírügynökségnek: „Hálások vagyunk *Bilával Zardárinak*, a Pakisztáni Néppárt elnökének és Szindh tartomány kormányának a segítségükért.” Hozzátette: „A jelenlegi

ga védelmét kérte. Csakhogy az olyan alapvető fontosságú részleteket, mint hogy a lány tizennyolc éven aluli, nem tüntették fel a beadványban, ezért a bíróság éppen az ő védelmében hozta meg az első döntését. A következő keresethez, amit mi adtunk be a család nevében – mondta *Anthony Naveed* –, csatoltunk minden hivatalos dokumentumot, mely bizonyítja, hogy *Arzoo* kiskorú, és elrablója kényszerítette a házasságra. A bíróság ezért elrendelte a lány azonnali kiszabadítását elrablójától, *Ali Azhartól*.”

Forrás: Fides
Fordította: Balláné Sárközi Jáhel
Fotó: Acistampa

Online vetélkedő Carlo Acutis emlékére

Videós hirdetéssel és az első fordulóra való felhívással kezdődött az a négy plusz egy forduló vetélkedő, amit Boldog Carlo Acutis emlékére rendeznek a digitális térben a szaléziak.

Az október 10-én boldoggá avatott, tizenöt évesen meghalt Carlo Acutis izeg-vérig kamasz volt, aki a XX. és XXI. század fordulóján élt. Erős volt a hite, és minden embertársa felé nyitott és elfogadó volt. Kortársaihoz hasonlóan érdekelte a digitális tér, otthonosan mozgott az internet világában. Sokakban felmerült, hogy egyszer ő lehet az internet védőszentje. Emlékére vetélkedősorozatot hirdet az interneten a kazincbarcikai Don Bosco Sportközpont.

A vetélkedő résztvevői négy fordulón keresztül kapnak majd digitális feladatokat 2021 tavaszáig. Az utolsó, ötödik fordulóra 2021. május végén Kazincbarcikára hívják a legjobban teljesítőket, ahol a Don Bosco Fesztivál keretében már nem virtuális, hanem helyszíni kvízzjátékban alakul ki a végső sorrend.

Minden fordulóban tíz pont érhető el. A feladatok megoldását háromfős zsűri fogja értékelni, melyben szalézi szerzetes, weblapfejlesztő-programozó szakember, valamint egy kazincbarcikai fiatal animátor vesz részt.

A vetélkedőn csapatban vagy egyénileg is lehet játszani, nincs létszámkorlát. A feladatokat mindig a Don Bosco Sportközpont Face-

book-profilján és weblapján teszik közzé. Itt lesz elérhető a fordulókhoz kapcsolódó részletekhez információ is.

Az első díj 200 ezer forint és egy hétvégi pihenés, lelki feltöltődés Péli-földszentkeresztben, a második 150 ezer forint és a Don Bosco Kiadó gazdag ajándékcsoomagja, míg a harmadik 100 ezer forint és a Don Bosco Sportközpont aktív kikapcsolódást is garantáló ajándékcsoomagja.

A vetélkedő támogatói: a kazincbarcikai Szent József Szalézi Rendház, a Don Bosco Kiadó, a Bosco Szent János Ifjúsági és Nevelési Alapítvány, Kazincbarcika Város Német Nemzetiségi Önkormányzata és a Don Bosco Sportközpont.

A szervezők bátorítanak minden érdeklődőt, fiatalokat és felnőtteket, egyedül vállalkozókat vagy csapatokat, hogy csatlakozzanak a játékhoz.

Az első forduló feladata: Szerkeszd meg Don Bosco Facebook-profilját! A részletes információ elérhető a Don Bosco Sportközpont Facebook-oldalán az események között és a *dbsk.hu* honlapon. Elkészítési határidő: 2020. november 15. Értékelés, eredményhirdetés: 2020. november 30.

A második forduló feladatát 2020. november 30-án, a harmadik fordulóét 2021. január 31-én, a negyedik fordulóét pedig 2021. március 15-én teszik közzé.

Forrás és fotó: Don Bosco Szalézi Társasága

Értjük az üzenetedet

Szentmisét mutattak be Budapesten a hetvenéves Bíró László püspökért

Budapesten, a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony főplébánia-templomban szentmisét mutattak be mindenszentek ünnepe előestéjén, október 31-én a 70. születésnapját ünneplő Bíró Lászlóért. A tábori püspök két éve tartó gyógykezelése kezdétéig vasárnap estétként ennek a templomnak az altemplomában celebrált szentmisét.

A liturgián a belvárosi főplébánián szolgáló valamennyi pap koncelebrált, *Osztie Zoltán* plébános és *Kerényi Lajos* piarista szerzetes ünnepi köszöntőbeszédet mondott. Mivel Bíró László a napokban megfertőződött a koronavírussal, bár csaknem tünetmentes, online módon sem tudott bekapcsolódni a szertartásba. De üzenetet küldött a jelenlévőknek és mindazoknak, akik a katolikus média révén otthonukból követték a szentmisét.

Osztie Zoltán, a mise főcelebránsa a prédikációjában felidézte, hogy Bíró László egy beszélgetésükkor arra figyelmeztette: a szentek egységét vegyük komolyan akkor is, amikor magyar nemzetünkről van szó. A szentjeink jelentik a magyar nemzet színe-javát szerte a Kárpát-medencében, sőt még azon túl is. Nemcsak a mostani Magyarországon, de az elcsatolt területeken is ott vannak vértanú szentjeink, akik az előző rendszemben az életüket adták a hitükért.

Mindenszentek napján nemcsak az elmúlt évszázadok szentjeiről emlékezünk, hanem napjaink szentjei-

ről és azokról is, akiknek a boldoggá avatásáért könyörgünk. Az ateista istentelenség manipulációi ellen ma is szükség van a helytállásra, ha más-hogyan is, mint a kommunizmus idején – világított rá a szónok.

A szentmisén a felsőkrisztinavárosi plébánia skólája látott el liturgikus szolgálatot Tőkés Tünde vezényletével.

A szertartás után a születésnapos Bíró László rövid és rendhagyó köszöntése következett. A tábori püspök a súlyos betegsége miatt, ami – remélhetőleg nem véglegesen – kerekesszékre kényszerítette, immár két éve áll kórházi gyógykezelés alatt, így személyesen nem tudott volna jelen lenni a misén. A hét elején még úgy volt, hogy interneten keresztül csatlakozni tud majd a szertartáshoz, időközben azonban pozitívnak bizonyult a koronavírusesztje, így Hévízről átszállították a pécsi Covid-osztályra. A vírusbetegség csak enyhe tünetekkel jelentkezett nála, így állapota lehetővé tette volna, hogy bekapcsolódjon a szentmise közvetítésébe, de a kórházban nem volt lehetősége az online bejelentkezésre. Előre felvett üzenetét azonban meghallgathatták a templomban jelen lévők és azok, akik a Bonum Tv, illetve a Mária Rádió közvetítése révén kapcsolódtak az ünneplőkhöz.

Bíró László megköszönte az egybegyűlteknél, hogy „a kidőlt keresztfának is kalapot emelnek”. Köszönetet mondott Osztie Zoltánnak, a Belvárosi templom plébánosának, hogy 2008-ban, amikor kinevezték

tábori püspökké, felkérte őt, hogy vasárnap estétként mutasson be szentmisét az altemplomban. A püspök beszélt arról is, mennyire kötődik Budapestnek ehhez a legősibb templomához, amelynek középkori eredete leginkább az altemplomban érhető tetten, ahol csaknem egy évtizeden át misézett. Bíró László felidézte, milyen kedves számára *Szent Gellért* itt található ereklyéje, egy nagyon szép ábrázolás a trónon ülő Szűz Máriáról, valamint a várandós édesanya márványszobra. Külön köszöntötte azokat a híveket, akik az esti fél 9-es szentmiséjére jártak. Kitért arra is, hogy küldetesként éli meg mostani kórházi tartózkodását. A Gulagot megjárt *Olofsson Placid* atya szavait idézte, aki azt mondta: „Addig volt

Szibéria büntetés, amíg rá nem jöttem, hogy küldetés.”

„Értjük az üzenetedet” – köszöntésében erről biztosította a püspököt Osztie Zoltán. Azután Bíró László püspöki jelmondatát – „Veled, érted” – értelmezte. A *veled* azt jelenti: Jézus hív bennünket, hogy vele együtt tevékenykedjünk. Az *érted* pedig emlékeztet bennünket arra, hogy akár-csak Jézus tanítványai, Bíró László is a testvérek segítségére, üdvösségük munkálására tette fel az életét.

Bíró László egészen idén októberig családpüspökként tevékenykedett. *Hívom a családokat!* – ezzel a címmel küldte szét rendszeres üzeneteit. Osztie Zoltán úgy látja, nemcsak hazánkban, hanem a világ más tájairól is ezek – szülők és papok –

válaszoltak erre a hívásra, és követték a jó pásztort.

A plébános felidézte *II. János Pál* pápa alakját, és megjegyezte: hozzá hasonlóan Bíró László is folytatta apostoli munkáját a betegségében. Az ő példája is azt mutatja: a szenvedés része az emberi életnek, és Isten elesettségünkben sem hagy el minket. „Te most is közbenjársz értünk, velünk vagy, a kegyelmi közösség nem múlik el” – hangsúlyozta Osztie Zoltán. Majd – mint fogalmazott – önző módon azt kívánta, hogy még sokáig tartsa meg nekünk a püspököt az Isten.

Kerényi Lajos is köszöntötte Bíró Lászlót, és a belőle sugárzó erőre irányította a jelenlévők figyelmét. Megemlítette, hogy közös ismerőseik, egy házaspár is többször beszámolt neki arról, milyen csodálatos lélekkel viselte és viseli a szenvedését a püspök. A piarista szerzetes rámutatott: valamilyen módon nekünk is be kell kapcsolódnunk Jézus szenvedésébe, és ez egy óriási erőter. Felidézte az auschwitz-i lágerben megviláskolt *Edith Stein* (A *Keresztről* nevezett *Szent Terézia Benedikta* kármelita szerzetes nővér) alakját, aki szintén a Jézussal való sorsközösségben látta meg szenvedése értelmét.

„A te aranyos szenvedésed miatt sokan jutnak be a mennyországba” – üzenté Kerényi Lajos Bíró Lászlónak, és a közösség imáiról biztosította a 70. születésnapját ünneplő tábori püspököt.

Agonás Szonja
Fotó: Lambert Attila

Születésének centenáriumára készülve újraolvastuk *Karol Wojtyła – II. János Pál* pápa szépirodalmi műveit, elmerülve ebben a nagy metafizikai mélységeket megnyitó, szemlélődő szövegvilágban. Elsőként *Az aranyműves boltja* című oratorikus művet ajánljuk. A zsolttáros vágya visszhangzik bennem Karol Wojtyła irodalmi műveinek olvasása közben: „Vezess engem a megközelíthetetlen kősziklára” (Zsolt 61,3b). Érzem, saját határainkkal kell megküzdenem a minél teljesebb befogadásért. Nem adják könnyen magukat ezek a szövegek, de minden erőfeszítést megérnek.

„(...) csak átimádkozott gondolatokat szabadna átadni. Minden szót át kellene imádkoznunk!” – mondja a pápa. Érezzük, szépirodalmi alkotásai is így születhettek. Szüntelenül a szavakon túlrá kell érezni ebben az irodalomban, a fátylol mögé. Karol Wojtyła íróként is a misztériumot kutatta, drámáit és verseit olvasva a metafizika sűrűjében járunk. A finoman szőtt szövegekből az e világban túli világba nyílik bepillantás. És onnan visszafelé: mert csak e másik világ fényével teli tekintet láttathatja teljes igazságában az embert. Az embert, akinek e messziről, túlról jövő fényben, méltóságban és felelősségben kell mozognia; a megközelíthetetlen kősziklára törnie szüntelenül. Arra, „amelyik túl magas neki”.

Az aranyműves boltja hőseinek is ez a feladatuk. A múltat a jövő iránti felelősséggel hordozva kell lényük legjobbját megtalálniuk.

A művet olvasva végig a *Pilinszkyt* oly intenzíven fog-

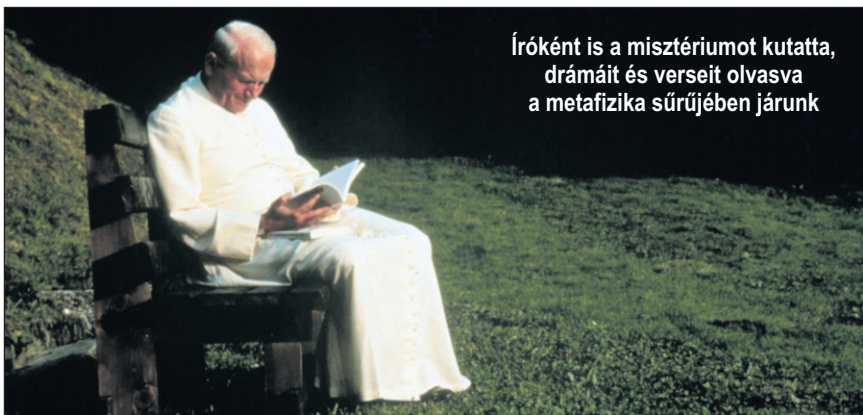
lalkoztató kérdésre gondolok: a szakrális színház, a mozdulatlan dráma, az oratórium problémájára. „Dramái kompozíció, megjelenítő előadás nélkül” – olvassuk az oratorikus formáról, melynek elérése eszményként élt a költőben. „Ilyen értelemben az oratórium nem előadás, hanem meghívás a néző számára, hogy ő maga öltözzék be a dráma anyagátalanul földidézett valóságába.” Idézhetjük a Pilinszky által oly nagyra tartott gondolkodót, *Simone Weil*t is: „A mozdulatlan színház az egyetlen valóban szép színház.” *Az aranyműves boltja* az alcímével ugyanebbe az irányba mutat: *Elmélkedés a házasság szentségéről, olykor drámai fordulatokkal*. Viseli az oratorikus formának a költő által megtalált jegyeit; cselekmény nincs, csak érzékeny, költői nyelven megszólaló monológok és dialógusok. „Költői mű. Úgy is mondhatnánk: drámai oratórium” – jellemezte *Csorba Tibor* Karol Wojtyła művét, mely 1960-ban jelent meg nyomtatásban. Pilinszkyt szintén a 60-as évek elején foglalkoztatta legintenzívebben a téma, mikor saját oratóriumán dolgozott, s az sem lehet véletlen, hogy éppen egy lengyel rendezőt emel ki írásaiban: „Grotowskiék minden előadásán megkísérlik a tökéletes átélést, eljutást az ekstázisig, áttörést a transzcendensbe.”

*
Az aranyműves boltja három emberpár sorsán keresztül beszél a házasságról. Rajtuk kívül két kulcsszereplő tűnik

Sorsok, házasságok

Karol Wojtyła művészi világa

fel: az aranyműves és Ádám. Szimbolikus alakok, a szívek ismerői – az Atya és a Fiú. Az aranyműves távolról, a boltjából ki sem lépve követi a sor-

Íróként is a misztériumot kutatta, drámáit és verseit olvasva a metafizika sűrűjében járunk

sokat: a gyűrűkkel köt, de fel nem old. Ádám közel lép az emberhez, kíséri, a jóra hívja, a rossztól óvja. Az Ádám-szimbólum kettőssége: az első ember és az új Ádám. „Én vagyok az első és az utolsó és az élő” (Jel 1,17–18). „(...) mintha közös nevezője volna valamennyiünknek” – mondja róla Teréz. Ádám pedig önmagáról: „Én alighanem azért vagyok, hogy minden ember helyét betöltssem, / magamra vállalva további sorsukat, mert bennem kezdődött a sorsuk.” Ádám az első ember, akiben minden emberi sors elkezdődött; és Ádám Krisztus, a teremítő Istennel egy, akiben nemcsak elkezdődött, hanem be is teljesedik minden emberi sors.

A különösen szép, különösen kontemplatív első részben Teréz és András történetén ke-

resztül a szerelem szépséggel és kétségekkel teli kibontakozásának tanúi vagyunk. Fínom rezdülésekkel, természet-kepek segítségével beszél a

resztül a szerelem szépséggel és kétségekkel teli kibontakozásának tanúi vagyunk. Fínom rezdülésekkel, természet-kepek segítségével beszél a

szerző a fiatal ember kétségbeesett útkereséséről: „és telve a természet titkaival – a biesszcadi éj. / Úgy éreztem, hogy minden / nagy és fontos körülöttem, / és összhangban áll az egész világgal, / csak az ember számkivetett, és nincs számára kiút.” *József Attila* sorai jutnak eszembe – mert minden összecseng, mert az igazi művészet mindig ugyanazt bontogatja, ugyanafelé tör: „Odatenném a szívemet, / De apró szívem hogy tetszene néked? / Roppant hegyeid dobogásában / Elvész ő gyöngye dadogása.”

A második rész nem kevésbé megrázó. „Két ember: két egyedüllét. / Sorsuk széthasad.” Anna és István kapcsolata szakadéka került. A törésről a feleség narratíváján keresztül értesülünk. Fájdalmak közt vergődve el akarja

adni a jegygyűrűjét. De az aranyműves visszautasítja. „Ennek a jegygyűrűnek nincs semmi súlya (...) / az ön férje bizonyára még él. / Ilyenkor egyik jegygyűrűnek sincs / súlya önmagában – a jegygyűrűnek csak párosával van súlya. / Az én aranyműves mérlegemnek / az a sajátossága, / hogy nem méri a fémet, / csak az ember létét és sorsát.”

„(...) mettől meddig ér el az emberi szerelem, / és milyen meredek a partja” – kérdezi Ádám. Majd nem sokkal később így szól: „(...) A szeretet kín / annak, akiből hiányzik.”

„Közeleg már a Völégény” – halljuk, és a szeretetvágytól kínló Anna reményt öntenek ezek a szavak. A monológok és dialógusok

sok áramába belefonódik az evangéliumi példabeszéd az okos és a balga szüzekről. Megérkezik a várva várt Völégény, de Anna megriad. „Egy arcot láttam, amelyet gyűlölök, és láttam ugyanezt az arcot, amelyet mégis szeretnem kell. Miért teszel ki engem ekkora próbának?” – „A Völégény arcában bárki közülünk felismerheti mindazoknak a vonásait, akikben, az életnek és a létezésnek ezen az oldalán, összekuszálódott a mi szeretetünk” – feleli Ádám.

A Völégény István arcát viseli, Annában felidéződnek az aranyműves nehéz szavai: „nem szabad soha lejjebb kerülnöd annál, amit az én tekintetem lát, / nem szabad soha mélyre süllyedned, mert a te életet súlyát rögtön / megmutatja az én mérlegem.” A második részt záró kórus a

fájdalom mélységéből szól. „Két világtalan lámpás, / Egyik a másiknak nem adott fényt. / Egyik a másiknak nem adott olajat. (...) hull, csak hull az eső.”

Minden élet hordoz szenvedést. Hol vannak a fájdalom határai? „Elég erős-e az emberi szeretet, hogy kitarson egy életen át?” Teréz asszonyi sorsa András korai halálával a magány lesz, Anna és István akarva-akaratlan vállalkoz az áldozatot: a törés után is egymás mellett maradni, nem másutt keresni boldogságot, mert a kötés örökre szól. „A szeretet számára néha oly rövid az emberi lét. Málkor megépp fordítva van: a lét viszonylatában az emberi szeretet mutatkozik túl rövidnek...”

„Oly módon kell nyitottnak lenni, hogy (...) mindig az abszolút Léte és Szeretetet tükrözze vissza (mindenki), valami módon mindig Őt tükrözze vissza” – hangzik Ádám végső tanítása minden emberi sors végső értelméről a harmadik részben, immár a gyerekeknek, Mónikának és Kristófnak, akik szüleik sorsát, hibáit, fájdalmas tapasztalatait hordozva indulnak el közös útjukon.

Elmélkedés a házasság szentségéről. Elmélkedés az emberről, a sorsról, a döntésekről, a szeretet állomásairól, a kötés felbonthatatlanságáról, a boldogságkeresés kényszeréről. Mozdulatlan dráma, oratórium: áttörés a transzcendensbe – a megközelíthetetlen kőszikla felé.

Az aranyműves boltja két részben jelent meg a *Vigiliában*, 1980 decemberében és 1981 januárjában.

Borsodi Henrietta
Fotó: Ocdn.eu

Elégetett bennem minden kételyt

Bemutatjuk az újmisé jezsuita Hiba Györgyöt

(Folytatás az 1. oldalról.)

Befogadó volt a közösség, ahová került?

– Éreztem, hogy befogadnak, mégis idegennek éreztem magam. Meg kellett tanulnom, mit jelent egy közösség tagjának lenni. A csoportnak volt egyfajta dinamikája, belső összetartása, és hiába nyitottak rést nekem, számomra nem volt otthonos ez a közeg. Nehéz volt elfogadnom, hogy nem olyan ez az egész, ahogyan elképzeltem. Ez egyfajta szomorúsággal járt. Meg kellett küzdenem a közösségben való létért, amit ajándékként kapunk, és tudatosítanom kellett magamban, hogy én Jézusért jöttem ide.

A nagy lendülettel megélt visszatérés egyenesen a jezsuitákhoz vezetett?

– Először is igyekeztem megtanulni a szabályokat és megérteni, mit jelent felnőtt katolikus életet élni. A lelkem azonban csak lassabban követte az értelmem előrehaladását, még éveken át a keresés jellemezte az életemet. Befejeztem az egyetemen a német szakot, és tanítani kezdtem egy Kolping-szakiskolában. Kolléganóm tanácsára 2004-ben részt vettem egy nyolcnapos Szent Ignác-i lelkigyakorlaton, és azután is minden évben újra elmentem. Föltettem magamnak a kérdést, mi lehet Isten célja azzal, hogy visszahívott az Egyházba. Szerettem volna elköteleződni, de fogalmam sem volt, hogy a család, a szerzetesség vagy a papság az én utam. Felmerült bennem a papi hivatás gondolata, de családot is szerettem volna. Ezért maradtam a tanári pályán, volt párkapcsolatom, és úgy véltem, a családalapítás és Jézus szolgálata talán összeegyeztethető az életemben, együtt is menni fog. De ott volt bennem az érzés, hogy

valami hiányzik az életemből. Minden évben eljártam a lelkigyakorlatokra, és idővel elrendeződtek bennem a dolgok. Naponta fél órát imádkoztam, és egyre szűkült azoknak a kérdéseknek a köre, amelyekre választ kerestem.

Hogyan született meg Önben a döntés a papi hivatás mellett?

– Hosszú ideig tartó bizonytalanság után 2009-ben beléptem a Jézus Társaságába. Egy alkalommal *Kaszap István* boldoggá avatásáért imádkoztunk. Ekkor megérintett az Isten, történt bennem valami. Egyfajta lángoló érzés töltött el, ma úgy fogalmaznék, Isten elégetett bennem minden kételyt. Onnantól kezdve mindig ehhez az az élményhez tértem vissza, amikor szükségem volt a megerősítésre. Mert például a noviciátus nem volt könnyű.

Mi jelentett nehézséget?

– Nehéz emberek voltunk, és együtt kellett élnünk két éven át. Nagyon különböztünk, így folyton ütköztünk. Sokat segítettek nekem a novíciusterrel való beszélgetések és az, hogy minden este újra meg újra rendeztük a konfliktusainkat. Egy éven át gyakoroltuk egymás elfogadását, megértését. Végül kezdtük elhinni egymásról, hogy a másik is jóakarátú, és őt is Isten hívta erre az útra. Meg kellett tanulnunk, hogyan kezeljük a különbözőségeinket, hogyan éljünk együtt.

Azután elkezdődtek a tanulóévek. Hol tanult?

– 2011-ben kezdtem Padovában, az egyszerű fogadalm letétele után. Filozófiát tanultunk, és az volt a cél, hogy a padovai közösségben megerősödjön bennünk a jezsuita lelkiség. Számos új kihívással kellett szembenéznünk. Az

idegen környezettel, honvágygal, az új nyelv és a filozófia tanulásának nehézségeivel. A három év alatt minden egyes napot nehéznek éltem meg, de megértettem, hogy a rendszeres napi ima minden körülmények között megtartja az embert. 2013-ban aztán bezárták a padovai filozofátust, Rómába kerültem. 2014-ben hazajöttem két évi magiszteriumra, beléptem az Inigo csoportba (lelkigyakorlatokat adó csoport, jezsuitákból és Szent Ignác-i lelkiségű szerzetesnőkből, akik fiatal felnőtt társaikkal együtt szolgálnak – *a szerk.*). Két gyakorlati év következett a képzésben, amikor jezsuitaként jezsuita munkát kellett végeznünk. 2016-ban azután folytattam a tanulmányaimat Rómában. Míg korábban a filozófiát azért tanultam, mert kellett, a teológiát már nagyon vártam. Ajándékként éltem meg, hogy a Pápai Gergely Egyetemen tanulhatok. Megértettem, mit jelent,

amit *Karl Rahner* mondott, hogy teológiát csak térden állva lehet tanulni. Hitelesen csak arról tudok beszélni, amit átimádkoztam. Az ima az, ami segít megtalálni a szükséges szavakat. Ez a képzési szakasz tavaly a diakónusszenteléssel ért véget.

Erre az időszakra esett, hogy elvesztette szüleit. Hogyan élte meg ezt?

– Mindketten daganatos betegségben haltak meg. Elsőként édesapámat veszítettem el. Vele nehéz volt a kapcsolatom. Gyerekkoromban mindig dolgozott, hogy jobb legyen nekünk, így tulajdonképpen nélküle nőttem fel. Felnőttkoromban engesztelődünk ki egymással, és akkor nagyon szép apa-fia kapcsolat bontakozott ki közöttünk. A halála előtt egyre fontosabb lett számára a hite. Szép volt látni, ahogy elkezdett érdeklődni a vallás iránt,

ahogyan egyre őszintébb kérdéseket tett fel. A halála után nem sokkal az édesanyám is megbetegedett. Ekkor Rómában tanultam. Hazajöttem öt hétre, és elkísértem anyut a betegségében. Közel állt hozzám, és nagyon hálás vagyok azért, hogy mellette lehettem. Most béke van bennem. Az, ahogyan kísértem őt, meghatározza az élethez való hozzáállásomat. Azóta jobban tudom értékelni az életet, az emberekkel való kapcsolatomat. Ma is úgy érzem, hogy a szüleim élnek. Ott van bennem a bizonyosság, hogy van élet a halál után, mindannyian az Úrhoz tartozunk. Ennek az öröme az ő halálukkal jött el az életembe. Érdekes, hogy a halál örömet is hozhat, azt az érzést, hogy mi is afelé megyünk, ahová ők mentek.

Tavaly szeptemberben került volna sor a pappá szentelésére. Miért kért halasztást?

– Úgy éreztem, időre van szükségem, nem tudtam még beleállni ebbe a szolgálatba. Megkaptam a halasztást, és nagy ajándék volt számomra ez a további egy év, amit a felkészülésre fordíthattam. Újra dolgozni kezdtem az Inigo csoporttal, sokat imádkoztam, és a lelkivezetőm segítségével haladtam előre a hivatásom útján. Minden napomat a kápolnában fejeztem be az Ur előtti imádságban, elmélkedésben. Hagytam, hogy minden elcsöndesedjen. Igyekeztem megérteni, mi van bennem, és Isten segítségét kértem ehhez. Intenzív és egye mélyülő kapcsolat alakult ki Jézus és közöttem. Egyébként is mindig jellemző volt az életemre, hogy ha valami nehézségem adódott, akkor történt valami a Jézussal való kapcsolatomban, ami továbblendített. Most is így volt. A tavaszi karanténidőszak jót tett nekem. Több időm jutott az olvasásra, arra, hogy egyedül legyenek vagy sétáljak. Nagy ál-

dás volt, mert így többet lehettem kettesben Jézussal. Március végére jutottam el odáig, hogy már ki tudtam mondani az igent. Istennek is van egy ritmusa, és nekem is. Amikor ez a kettő egymásra talál, és eggyé válik, szép lesz az élet, függetlenül attól, hogy mi van körülöttem. Szép élni, mert abban a ritmusban élek, ami az Istené és az enyém.

Milyen területen végez szolgálatot a rendben?

– A Jezsuita Roma Szakkolégium lelkésze vagyok. Örülök ennek a feladatnak, mert a tanítást nem érzem a hivatásomnak, a nevelést azonban igen. Az útkeresésem során a lelkigyakorlatok révén kerültem közel a területhez, ez adott nekem útmutatást. A szolgálatomban az a legfontosabb, hogy a hallgatók megerősödjének a hitükben. Igyekezünk sok olyan alkalmat kínálni számukra, amelyek való-lási élményeket nyújtanak nekik. Az Inigo csoporttal lelkinapokat, imádságos alkalmakat, lelkigyakorlatokat is tartunk fiataloknak.

A sok bizonytalanság, keresés után most úgy érzi, révbé ért?

– A bizonyosság, hogy Jézus hívott meg, és sok más belső élmény is erőt ad nekem. Ha elgyengültem, eddig is mindig kaptam erőt ahhoz, hogy átvészeljem a nehéz pillanatokat. Papi jelmondatom János evangéliumából való: „Azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen” (Jn 10,10). Jézus az, aki elhozza nekünk az életet. Ebbe a bizonyosságba bármikor alámerülhetek, élhetek benne, és másoknak is meg tudom mutatni az idevezető utat. Mind-ez megerősít abban a tudatban, hogy a helyemen vagyok. Halát érzek minden pillanattért.

Trauttwain Éva
Fotó: Merényi Zita

Hosszú az út Betlehembe

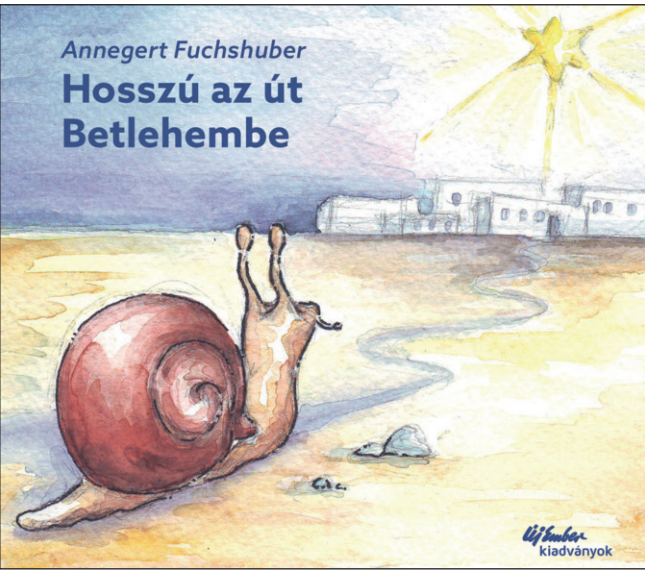
Megjelent az Új Ember kiadványok sorozat mesekönyve

Jó ideje nem volt módunk mesekönyvet kiadni, ezért különösen büszkék vagyunk erre a kötetünkre. Bár messze még a karácsony, olvasóink már most megvásárolhatják az Új Ember kiadványok sorozatában megjelent adventi mesekönyvet. **Annegert Fuchshuber Hosszú az út Betlehembe** című kötetének szereplője egy csiga, az ő találkozásait követhetjük nyomon huszonhárom napon át.

Ajánlóként álljon itt a kötet bevezetője. „Kedves gyerekek! Most egy olyan történetet mesélek el nektek, amely sohasem történt meg. Nem azt akarom mondani ezzel, hogy hazug történetről van szó. Csupán elképzeltem, milyen is lehetett Palesztinában akkoriban, amikor egy istállóban megszületett Jézus. Azon is elgondolkoztam, mi lenne, ha ma szü-

letne. Elképzeltem, hogy nemcsak az emberek, hanem az állatok is várták az Isten Fiát. Ami éppen eszembe jutott, följegyeztem. Sokan megtették ezt már előttem is. Legendának hívjuk az ilyen történeteket, közülük jó néhány nagy költők tollából származik. Híres festők pedig megfestették Krisztus születését; ismerőseikről mintázták az arcokat és korhű ruhákba öltöztették a szereplőket.

Ha egy valóban megtörtént, régmúlt eseményt ily módon megváltoztattunk, akkor a történet már nem felel meg tökéletesen a valóságnak, már nem teljesen igaz, de jóval könnyebben el tudjuk képzelni, mert nem idegenekről szól, hanem olyan emberekről, mint te vagy én. Olyanokról, akik úgy beszélnek,

gondolkoznak, úgy néznek ki, úgy öltözködnek, mint te vagy én. Könyvem főszereplője egy csiga. Nem állítom, hogy minden csiga öreg és bölcs, és azt sem, hogy kívülről tudja

nak tartja, a harmadik meg egyenesen unalmasnak. Ezért rád bízom, hogyan gondold tovább a meséket. Ha tudni szeretnéd, hogy történetekben mennyi az igazság, üsd föl a

a próféták összes könyvét. Egyedül az én csigám ilyen.

Talán zavar majd, hogy történeteimnek nincsen vége. Minden iskolai dolgozatban kell lennie egy befejező mondatnak, hogy tudjuk, a történet így ke-rek, itt a vége, nincs mit hozzátenni. Nálam azonban hiányzik ez a mondat. Noked magadnak kell befejezned a történeteket. Azt hiszem, ez minden egyes gyerek szájából kicsit másképpen hangzik majd. Így van ez az élet minden területén: amit az egyik mulatságosnak talál, azt a másik butaságnak tartja, a harmadik meg egyenesen unalmasnak. Ezért rád bízom, hogyan gondold tovább a meséket.

Ha tudni szeretnéd, hogy történetekben mennyi az igazság, üsd föl a

Bibliát, és olvass utána! Egyet s más-t meg is találsz benne. Az ökröt és a szamarat Izajás próféta első könyvében; a csillagjóst a napkeleti bölcsek történetében Máté evangélistánál; a pásztorokat, Máriát, Józsefet és a Kisdedet Lukács karácsonyi történetében. Csigát hiába keresel, nem fogsz találni, azt én találtam ki. De ki tudja, talán ő is ott volt. S amikor el-érkezel az utolsó oldalra, már az én csigám is célba ér: eljött a karácsony...”

*
A történeteket *Németh Marietta* fordította, a rajzokat *Bodonovich Márta* készítette.

(A kötet megvásárolható az Új Ember könyvesboltban – Budapest, V. kerület, Ferenciek tere 7–8.; nyitvatartás: hétfő, kedd, csütörtök, péntek 9–17 óráig, szerda 10–18 óráig – vagy megrendelhető az Új Ember online könyvtárházban: bolt.ujember.hu)

Baranyai Béla

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirertes@ujember.hu
Közlmények, gyászjelentések, apóhirdetések feladásai:
 +36/1-317-3933; apohirdetes@ujember.hu; ujember.hu/apohirdetesek-feladasa/
Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; ujember.hu/apohirdetesek-feladasa/
 Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
 Egyéni egy példányos előfizetés beföldő ár: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
 Magyar Kurír 10700732-6836180-51100005 (CIB Bank).

Nekünk a pünkösdi tornyot kell építenünk

Csóka András műtétekről, hálapénzről, magánpraxisról

A Cselekvés a Kiszolgáltatottakért Alapítvány magyar orvoscsapata október 27-én koponya-helyreállító műtétet hajtott végre Dakkában a szétválasztott bangladesi számi ikerlányok egyikén, Rabeyán. A beavatkozást Csóka András idegsebész, Pataki Gergely plasztikai sebész és Csapody Marcell aneszteziológus, intenzív terápiás szakorvos végezte el a helybéli kollégákkal. Az orvoscsapat idegsebészeti vezetőjével, Csóka Andrással beszélgettünk.

Mi volt a műtét célja, és hogy zajlott le a beavatkozás?

– Rabeyán az ötödik, lényegét tekintve idegsebészeti beavatkozást hajtottuk most végre. Nehézségét tekintve ezt nyilván nem hasonlíthatjuk a szétválasztó műtéthez, de azért sok veszélyt rejtett magában, és szükség volt arra az imahátérre, amire a *Magyar Kurír* és az *Új Ember* is buzdította az olvasóit. Ezúton szeretném megköszönni a hívek mostani közbenjáró imáit is. A kislány koponyájának hiányzott a teteje, az agyát így nem védte csont a külső behatásoktól. Egy ilyen jelentős kiterjedésű csonthiányt pótolni nagyon kockázatos vállalkozás. Amikor lefejtjük a bőrt az agyburokról, könnyen keletkezhet bevérzés, ami súlyos következményekkel járhat. Egy Jézus-imában kaptam az ötletet, hogy mikroszkóp alatt végezzem el a bőr lefejtését. Ez szakmailag indokolatlannak tűnik, hiszen a bőr preparálásához nem szokás mikroszkópot használni. Ám a tizenötösörös nagyítás lelassítja a kezét, a mozdulatok így még finomabbá, precízebbé válnak. Köszönöm a Jóistennek, hogy az imában megmutatta ezt a módszert. A debreceni orvosi egyetem Csernátony Zoltán Lajos professzor úr vezette biomechanikai laboratóriumában készítették el azt a hatalmas koponyatetőt, amivel pótoltuk a csonthiányt. Nagy szükség volt arra a plasztikai sebészeti bőrnyújtási bravúrra is, amit Pataki doktor végzett el, most már sokadszorra. Ugyanezt az eljárást alkalmazta már a szétválasztó nagyműtét előtt is, negyvenkét lépésben. Így be tudtuk fedni a koponyát anélkül, hogy a bőr túlságosan megfeszülne a műtési területen. De azért még mindig fennáll a veszélye annak, hogy a bőr mégsem fog megfelelően záródni a koponyán, így van miért imádkoznunk. Az agyi bevérzést viszont, úgy néz ki, sikerült elkerülnünk.

Hogy érzi magát a kislány a műtét után?

– Hála Istennek, ugyanolyan jól van, mint a műtét előtt. Ennek a beavatkozásnak az volt a különleges tétje, hogy Rabeya már a műtét előtt is nagyon jó általános állapotban volt, tehát volt mit vesztenünk.

Szüksége lesz még Rabeyának további műtétekre is?

– Pataki doktor véleménye szerint plasztikai sebészeti korrekciókra még valószínűleg igen, de idegsebészeti beavatkozásra reményeink szerint már nem.

És a rosszabb állapotban lévő kislány, Rukaya hogy van?

– Rengeteget fejlődött, ami nagyon nagy eredmény, hiszen – nem sebészeti szövődmenyként – iszonyatos bevérzést kapott harminchárom nappal a műtét után. A mai napig nem tudjuk ennek az okát, pedig rengeteget gondolkodunk rajta. Amikor bevérzett, mindnyájan azt mondtuk, ebbe belehal, de csoda történt. A kislány nem halt meg, sőt, képes mosolyogni, sírni, mozgatni mind a négy végtagját. Beszélni nem tud, a szüleivel egyfajta metakommunikációval értik meg egymást. Ha odamegyek hozzá, és megkérem, hogy emelje föl a karját, nem csinálja meg. De még kicsi, sokat fejlődhet. Nagyon sok koponyasérüléssel foglalkoztam, nagy tapasztalatom van ebben. Elképesztő állapotjavulásra képesek a gyerekek. És ha imádkozunk is érte, akkor nem elképzelhetetlen, hogy néhány év múlva még teljesebb élet várhat majd Rukayára, bár a szemében már ma is ott van az élet öröme. Ez hatalmas dolog, köszönjük a Jóistennek.

Ha visszagondol a számi ikerpáron végzett eddigi műtétekre, a tapasztalatok fényében van-e valami, amit ma már másképpen csinálna?

– Szakmailag mindent ugyanígy csinálnék, de spirituálisan nem. Mindig elmondom, hogy idegsebészeti szempontból minden eredményt Jézus Krisztusnak köszönhetünk. Lassan három éve lesz annak, hogy először láttam ezeket a gyerekeket és a róluk készült radiológiai felvételeket. Akkor úgy gondoltam, lehetetlen megoldani a szétválasztásukat. Aztán elkezdtem mondani a Jézus-imát, és tíz perc után már jött is a megoldás, amit jó barátom, *Hudák* doktor tizennégy órán át tartó műtéttel meg is valósított. Idegsebész-kollégáimmal és a műtősnőinkkel mindent erre a Jézus-imában érkezett ötletre építettünk. Később még további négy alkalommal kaptam segítséget a Jézus-imák során. A szétválasztó műtét alatt két kritikus helyzetben szintén Jézus adott ötletet a helyzet megoldására, majd a műtét utáni szakaszban két jézusi csoda is történt, ennek köszönhető, hogy Rukaya életben maradt. Ekkor már *Mindszenty* bíboros közbenjárásáért is imádkoztunk, és ott volt a több százezer ember is, aki imádkozott a gyerekekért. Döbbenetes erejű segítséget jelentett ez. A médiában és a tudományos fórumokon is be kell számolnunk erről, mert ha nem tesszük, akkor elhallgatjuk az igazságot. A tudomány

sajnos sokszor öndicsőítő Babel-tornyot épít. Ám nekünk a pünkösdi tornyot kell építenünk, és követnünk az apostolok példáját, akik dicsőítették az Urat, nem hallgattak arról, hogy mit tett velük a Szentlélek által. Egyszerű, írástudatlan halászbemberek tettek csodákat. Mi, idegsebészek is csak az Úr Jézus segítségével és a tőle kapott ötletek alapján válhattunk alkalmassá arra, hogy ezt a műtét-sorozatot elvégezhessük. Ezt nem szabad letagadnunk, elhallgatnunk, nyíltan beszélni kell róla. Ugyanakkor nem szabad haragudni, ha ezért lelkileg ütnék-vernek. Én hibáztam, amikor egy idő után megharagudtam. Becsmérlő és lekicsinylő megjegyzéseket, telefonokat, e-maileket kaptam, mert tanúságot tettem Jézusról. A nyolc boldogságmondás közül az egyik így szól: „Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, mert övük a mennyek országa. (...) Boldogok vagytok, ha miattam üldöznek benneket.” Ez a boldogság kulcsa. Ha az embert megvetik, idiotának, vallási félbolondnak tartják a tanúságtétele miatt, annak örülni kell, nem pedig haragudni a gúnyolókra. Sajnos én megharagudtam. Ezzel kizártam a projektből Jézust, aki segíteni akart, és a műtét utáni harmincharmadik napon megtörtént a bevérzés. Szakmailag semmit nem csinálnék másképp, de ha gúnyolják, megvetik az embert, akkor sem szabad leszállnia a keresztről. Jézus sem ezt tette. Fenn kell maradni, ahogyan Jézus is fennmaradt nagypénteken. Számomra ez az egész történet legnagyobb tanulsága. Aki tanúságot akar tenni, az ne szép teológiai okfejtéseket mondjon, hanem vigye a keresztet.

A haragomat megbántam, így kegyelmet kaptam az Úrtól, és lám, a kislány csodás fejlődésen ment át, amire álomban sem gondoltam volna. Hát, ma ezt csinálnám másképp. Istenben élünk, mozgunk és vagyunk. Minden mindennel összefügg.

A közelmúltban nagy vihart kavart az orvosok javadalmazásáról szóló törvény, amely soha nem látott mértékű béremelést irányoz elő, és egyúttal szigorú büntetést helyez kilátásba a hálapénz elfogadásáért, ami évtizedeken át bevett gyakorlat volt.

– A hálapénz intézményének ördögi terve az 50-es években pattant ki valamelyik kommunista pártfunkcionárius fejéből. Hogyan tudná a hatalom maga alá gyúrni a magyar orvostársadalmat? Adjunk méltatlanul alacsony fizetést az orvosoknak, ezzel rákényszerítjük őket a hálapénz elfogadására. Így, ha szükséges, bármikor rájuk bizonyítható az adócsalás. Természetesen az az orvos, aki politikailag együttműködik a fennálló hatalommal, nincs kitéve a veszélynek. Ez a rendszer a kommunista hatalom szempontjából nézve nagyon jól működött, és kitermelte az orvosbárók rétegét. Kezdetben a rendszer szolidan működött, és nem okozott különösebb problémát. Idővel azonban az orvosok egy kisebb része már nem csak elfogadta, hanem kikényszerítette a betegből a hálapénzt, és ez morálisan romba döntötte az orvostársadalmat, az orvos-beteg, illetve az orvos-ápoló viszonyt, lényegében a teljes egészségügyet.

Elfogadhatatlan, hogy a betegnek a kórházi ágyon azon kelljen tűnődnie, vajon kitől tudhatná meg, hogy az orvos, aki megoperálta, mennyi pénzt vár tőle. Képzeljük el azt a helyzetet, amikor a beteg a betegársaitól vagy a kórházi szóbeszédből végül megtudja, hogy mennyit kellene a borítékba tennie, és rádöbben, hogy ő ekkora összeget nem tud kifizetni. Micsoda stressz számára, hogy betegen, kereképtelen állapotban ilyen megalázó helyzetbe került. Borzalmas az egész. Az, hogy törvénytyleg szüntetik meg a hálapénz intézményét, és büntetendő lesz az az egészségügyi dolgozó, aki az állami ellátásban pénzt kér vagy fogad el a betegétől, az elmúlt hatvan év legnagyobb eredménye, történelmi jelentőségű változás a magyar egészségügyben. Ugyanakkor a betegek figyelmét is fel kell hívni arra, hogy ne adjanak hálapénzt az orvosoknak. Megtörtént velem, hogy mint máskor is, visszautasítottam a hálapénzt, amit a beteg hozzátartozója adni akart. Elmondtam neki, hogy a hozzátartozójának rosszindulatú agydagana-ta van, és néhány hónapon belül várhatóan meghal. Vitatkoztunk, végül letette az asztalomra a borítékot, és elszaladt. Három hónappal később

pedig felhívott, és felelősségre vont: meghalt a hozzátartozója, micsoda dolog, hogy elfogadtam a pénzt, amit adott? A betegeknek is meg kell érteniük, hogy ők is büntetendő cselekedetet követnek el, ha pénzt adnak az orvosnak.

A hálapénzzel az orvosok jóindulatát akarták megvásárolni a betegek?

– Ez volt „a félelem bére”. A beteg könnyen beláthatja, képtelenség, hogy egy sebész máshogyan vágjon azért, mert tudja, hogy majd hálapénzt kap. Ebben reménykedni emberi butaság. De a beteg megnyugtatta magát azzal, hogy fizetett, az orvos meg örült a pénznek, és elfogadta. Olyan sincs, hogy az orvos rosszabb gyógyszert ír fel annak, akitől nem kapott hálapénzt. Az egyetlen lehetséges előny az lehet, hogy a hálapénzt fizető beteg tervezett műtétjét az orvos előbbre veszi, így a fizető páciens hamarabb kerülhet sorra.

Mennyiben segítheti a hálapénz elfogadásának büntetése az egészségügyben dolgozók lelki megtisztulását?

– Nagymértékben. Ha a beteg megkérdezte az orvostól, hogy mennyi hálapénzt adjon, sok esetben azt a választ kapta, hogy amennyit gondol. Az orvos ezzel lerázta magáról a felelősséget, és úgy érezhette, az ő lelkiismerete tiszta. De sajnos nem igaz, ez is kényszerítés. Ki kell vezetni az egészségügyi ellátórendszerből minden olyan cselekedet, ami fokozza a betegben a stresszt, gátolva ezzel a gyógyulást. Nagyszerű intézkedést hozott a kormány, jó, hogy rendet tesz ezen a területen.

Véleménye szerint az orvostársadalom minden tagja könnyen elfogadja majd ezt a törvényt?

– Az orvosbárók biztosan nem örülnek az új jogszabálynak. Azok, akik kikényszerítik a betegektől a hálapénzt, adott esetben többet keresnek, mint az Európai Unió fejlett országaiban dolgozó orvos-kollégák. Ők rosszul járnak ezzel az intézkedéssel, sok pénztől esnek el. Éppen ezért biztos, hogy mindent megtesznek majd a törvény végrehajtásának megakadályozásáért, és ennek érdekében a hatalmas kapcsolati tőkéjüket is mozgósítani fogják. Hosszú csatának nézünk elébe, de végül is „a sátán már legyőzött” a kereszten.

Csupán pénz kérdése volna, hogy egy orvos lelkiismeretesen végzi-e a munkáját? Attól, hogy megemelkedik a fizetése, jobban teljesít majd?

– Nem a több pénztől lesz másmilyen az orvos, hanem attól, hogy nem kell annyira hajtania magát. Főleg a fiatal szakorvosokra és a reziden-szerekre gondolok, vagy akár a középkorú szakemberekre, akik kifáradtak és kiégtek, mert agyonhajszolták magu-

kat, hogy megteremtsék a családjuk számára, amit elterveztek. Persze lehet, hogy túlzásba estek az igényeik terén, tudjuk, hogy iszonyatos a túlfogyasztás, de az biztos, hogy belekerültek egy spirálba, amiből most egy kicsit vissza lehet venni. Aki eddig két mellékállást látott el, az ezután csak egyet fog vállalni.

A törvény az orvosok áthelyezését is kilátásba helyezi, és arról is rendelkezik, hogy az állami ellátásban dolgozók nem folytathatnak magánpraxist. Ez nagy tiltakozást váltott ki az egészségügyi dolgozók körében.

– Lehet, hogy sok kollégám megharagszik ezért, de el kell mondanom: az orvosnak háborús helyzetben is a hippokratészi esküt kell követnie, és ehhez bizony oda kell mennie, ahol éppen szükség van rá. Éppen ma kértek tőlünk egy névsort, hogy ki alkalmas áthelyezésre. Elsőként természetesen magamat írtam be, azután a többi idősebb kollégát is, hogy jó példával járjak elől. A becsületes mellékállást viszont véleményem szerint nem szabad megtiltani. Nem lehet ellehetetleníteni azt, aki mondjuk öt gyereket nevel, és a családja eltartásához meg az adósságai kifizetéséhez a megemelt fizetés sem elegendő.

Az orvosok javadalmazásáról szóló törvény bírálói szerint az ápolói fizetéseket is emelni kellene.

– Mindenképpen. Az nem állapot, hogy egy kórházi ápolónő nagyságrendekkel kevesebbet keres, mint egy banki ügyintéző, holott az iskolai végzettsége mindkettőnek hasonló. Mi, orvosok semmit sem értünk az ápolók nélkül. A gyógyítás felét az ápolási munka teszi ki. És akkor még nem beszéltünk az adminisztratív munkát végző kollégákról, akik szintén felelősségteljes munkát végeznek.

Mit remélhetünk az új egészségügyi törvénytől?

– Szép keresztény irányt képvisel a törvény, de tudjuk, a világban és az Európai Unióban is nagyon erős a keresztényüldözés. Azt kívánom a kormánynak, hogy legyen bátorsága kiállni Jézus Krisztus mellett. Meg kell vállalnunk, hogy nélküle semmi sincs. Nagyon fontos az is, amit *Varga László* püspök atya mondott egy közelmúltbeli lelkigyakorlaton, a konkolyról és a búzáról szóló példabeszéden elmélkedve: Ne a konkolyt irtsuk, hanem a búzát növezzük! A sötétséggel nem szabad hadakoznunk, helyette pici gyertyákat kell gyújtanunk, és akkor haladni fogunk. De Jézus Krisztus nélkül ez nem megy. Nem különböz, isteneknek nevezett valláspótlékokban kell hinni, hanem a Szentháromságos Egy Istenben, akinek az arcát az Úr Jézus mutatta meg nekünk. Ő mindig itt van velünk, ahogyan megígérte.

**Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita**

Koronavírus

Mohos Gábor püspök megrendítő tanúságtétele

Az alábbiakban Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspöknek, a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) Titkársága vezetőjének tanúságtételét adjuk közre, melyet pap testvéreinek írt.

A koronavírusról eddig is sokat hallottunk, de most már közvetlen környezetünkben is mindenütt jelen van, én is tíz napja igazoltan fertőzött vagyok. Tulajdonképpen szerencsésnek mondhatom magam, mert (eddig) nem kerültem kórházba, néhány nap láz után most már egy hete nincs lázam. Van ellátásom, főznek rám, mindennap tudok szentmisét bemutatni. De ezzel együtt lelkileg igen nehéz napokon vagyok túl. Volt úgy, hogy az ülve bemu-

tatott szentmise után úgy elyengültem, hogy azonnal le kellett feküdnöm.

Az állapotom – noha lassanként javul – eléggé hullámzó, sokszor egy napon belül is. Ilyenkor – főleg eleinte – ott volt a kétely, hogy nem rosszabbodik-e, hiszen van, aki először javul, majd tíz nap után kerül kórházba.

Közel két hét után még mindig csak kismértékben tudok érdemi munkát végezni. Sokan imádkoznak értem, és ezért nagyon hálás vagyok.

Ennek a néhány sornak a megírására egy cél motivált: vagyunk nagyon komolyan minden óvintézkedést, feladást vagyunk egymásért és saját magunkért is. Messze nem mindenki üsz-sza meg könnyen a Covid-fertőzést. Sokan bajlódhatnak vele sokáig, és egyre többen bele is halnak – és nem mind idősök és betegek.

Végül annyit szeretnék hozzátenni, hogy mindezzel együtt ez egy kegyelmi időszak, hiszen irgalmas szeretetének ajándéka, lehetőség arra, hogy jobban egyesüljek Jézussal, aki a papi szolgálatra és áldozatra meghívott.

Fotó: Merényi Zita

Félezer esztendő az andocsi csoda

Andocsra, Somogy megye talán legkedveltebb búcsújáró helyére a legenda szerint ötszáz évvel ezelőtt, 1520-ban angyalok vitték el a Mária-szobrot és a szentélyt Kalocsáról.

Évszázadok során betegek ezrein segített a csodatévő Szűz, akinek a török támadás előtt „iderepített” szobrát ma is kéthetente öltöztetik, a liturgia színe szerint.

Szalai Tamás andocsi plébános örömmel számolt be arról, hogy már 373 ruhája van a kegytemplom Madonna-szobrának, és mindig meghatódik, ha egy-egy újabb érkezik. A régóta szépülő kolostor, illetve templom körül jelenleg kerti munkálatok folynak. Szeretnék visszaállítani a régi állapotába az egykori halastavat, hogy a kegytemplom környezete a harmadik évezredben is őrizze egykori igézően szép látványát.

Zajlik az orgonafelújítás is; mintegy 17,2 millió forintból újul meg a hangszer, várhatóan az idei esztendő végére. 2020 jubileumi év, hiszen az angyali csoda – a Mária-szobor és a szentély törökök előli idemenekítése – ötszáz esztendeje történt, ezért a plébános szentképeket nyomtatott, „1520–2020” felirattal.

A képen az andocsi hívek ajándékozta ruhában látható a gyermek Jézust a karjában tartó Szűz. A hátoldalon pedig Sík Sándor Az andocsi Máriához című verse olvasható, amelyet

egy helybeli ferences páter kérésére 1920-ban írt a piarista pap tanár, költő: „Koldusboton, törött mankón / Jövünk búcsút jární, / Szűzmáriás magyaroknak / Kopott unokái. / Éjjél van a Duna táján. / Magyaroknak éjszakáján / Nincs más, ki virrasszon. / Baráttalan, testvértelen, / Hozzád ver a veszedelem, / Boldogságos Asszony!”

Szalai Tamás plébános számára a Szűzanya rábapatonai, égszínké ruhája a legkedvesebb, mert ennek a Győr-Moson-Sopron megyei falunak a templomában keresztelték. De különösen kedveli azt a Budapestről érkezett, pi-

ros-fehér-zöld szélű öltözetet is, amelyet azok a szülők küldtek, akik itt, a Mária-szobor előtt imádkoztak gyermekáldásért. Az ő kérésüket is meghallgatta a Szűzanya.

Forrás: Lőrincz Sándor/Online
Fotó: Fábián Attila

Minden élethelyzetben igent mondani Istennek

Könyv jelent meg Boldog Chiara Luce Badanóról

Az olasz Chiara Luce Badano (1971–1990) halálának 30., boldoggá avatásának 10. évfordulója alkalmából ünnept szentmisét mutattak be a budapesti Thököly úti Rózsafüzér Királynéja-templomban október 29-én. A liturgia főcelebránsa Nagy Károly plébános volt.

A szentmise kezdetén a plébános idézett a Szentek Ügyeinek Kongregációja korábbi prefektusa, Angelo Amato érsek homíliájából, amelyet 2010. szeptember 25-én mondott, Chiara boldoggáavatási szentmiséjén: „Testvéreim, Jézus Urunk egybegyűjtött minket Szűz Mária anyai és szeretetteljes oltalma alatt, hogy hálát adjuk az Atyaistennek, a Fiúnak és a Szentléleknek, amiért nekünk adta Boldog Chiara Badanót. Hogy velünk az Isten, az megmutatkozik a történelmünkben ma is, Isten fiatal Chiara szolgáján keresztül.”

Az evangélium Szent János könyvéből hangzott el: a szőlőtőről és a szőlővesszőről szóló példabeszédet (Jn 15,1–11) hallhatták a jelenlévők. Nagy Károly hangsúlyozta: Chiara Luce élete erről szólt: „Maradjatok bennem...” Erre törekedett kislány korától kezdve: Jézusban, a szeretetben élni. Rövid életében megvalósult az evangélium. A szónok emlékeztetett arra is, hogy Mivel Chiara 1990. október 7-én, Rózsafüzér Királynője ünnepén költözött a mennyországba, a templomban van egy emlékhely, amelyet sokan fölkeresnek. Né-melyek csak az életrajzát olvassák el, mások imádkoznak a közbenjárásáért. Már eddig is sok hozzá fűződő imameghallgatás történt szerte a világon.

A szentmisén Fábián Krisztina elmélkedett Boldog Chiara életéről. Idézett az evangéliumból: „Aki bennem marad, és én őbenne, az bő ter-

mést hoz.” Ez volt Chiara Luce életigéje. Sok igenje az apró dolgokban és a nagy fájdalmakban is számtalan gyümölcsöt hozott. Nagyon fiatalon ment át a mennyországba, súlyos betegség következményeként. Fábián Krisztina elmondta: Chiara Luce teljesen átlagos, életvidám lány volt, szeretett sportolni, táncolni, tartani a kapcsolatot a rengeteg barátjával. Amikor bulizni ment velük, ugyanúgy vitatkozott a szüleivel, hogy hány órára érjen haza este, mint bármelyik másik fiatal.

Az iskolában egyszer megbukott. Ha egy fiatal hallja ezt, megnyugszik: az életszentség nem egyenlő azzal, hogy tökéletesek vagyunk. Érhetnek bennünket kudarcok, meg-inoghatunk a döntéseinkben. Ami viszont megkülönböztette őt a többiektől, az az, hogy kezdettől fogva rendkívül szoros volt a kapcsolata Jézussal.

Ha a kis lépésekben követjük Jézust, akkor a nagy próbatételek is elviselhetővé válnak, mert olyan a kapcsolatunk Istennel, hogy belé kapaszkodhatunk – mondta Fábián Krisztina. Hozzátette: Chiara Luce rövid életét végigkísérték a nagylelkű cselekedetek, adományokat gyűjtött a szegényeknek. Aztán elérkezett az az idő, amikor szembesülnie kellett a gyógyíthatatlan betegséggel. Nem volt könnyű elfogadnia. Am a kétségei ellenére újra és újra kimondta az igent Isten akaratára. Gyötrelmes időszakában nem maradt egyedül, rengetegen elkísérték.

Chiara Luce felajánlotta a fájdalmait Istennek, és igyekezett könnyebbé tenni a környezete számára ezt a nehéz helyzetet. Élete utolsó heteiben már alig tudott mozogni, nehezebb esett a beszéd, mégis bátorította a körülötte élőket, megpróbált hidat építeni a mennyország és em-bertársai között.

Chiara Luce élete példa lehet számunkra abból a szempontból is, hogy ő mindig azt az állapotot ajánlotta fel Istennek, arra mondott igent, amiben éppen volt. Amikor még úgy látszott, hogy a kezelések eredményre vezetnek, akkor a vizsgálatokra mondott igent, amikor viszont egyértelművé vált, hogy nincs remény, akkor ezt a helyzetet fogadta el.

Az utolsó lehetetlenségig tevékenykedett, célokat tűzött maga elé: még egy levelet megírni, még egyszer telefonálni, felvidítani valakit, erőt, reményt önteni belé. Hálát adhatunk a Jóistennek, hogy ma is vannak szentjeink. Igyekezzünk követni Chiara Lucét abban, hogy minden körülmények között igent mondjunk Isten akaratára – zárta elmélkedését Fábián Krisztina.

Nagy Károly plébános hozzátette: Chiara Lucét már életében rengetegen látogatták. Gyógyíthatatlan betegsége idején sokan fölkeresték, nem azért, hogy vigasztalják, hanem hogy lássák a mosolyát, bátorító tekintetét. Nagyon jó lenne, ha minden élethelyzetben úgy tudnánk

igent mondani Istennek, ahogyan ő tette. Amikor szembesült azzal, hogy el kell hagynia ezt a világot, megvívta a harcát, de kimondta: „Atyám, ha ezt akarod, akkor én is.”

A szentmise végén Sisák Zita, az Új Város főszerkesztője ismertette az Új Város Alapítvány által megjelentetett, 15 nap imádság Chiara Luce Badano gondolataival című kötetet, amelynek szerzője Florence Gillet, fordítója Paksy Eszter.

Sisák Zita emlékeztetett arra, hogy Boldog Chiara Luce a mi körünkben élt. Egyszerű gondolatokat fogalmazott meg, és ha tizenöt napon keresztül elmélkedünk ezeken, akkor mi is közelebb kerülhetünk ahhoz, hogy Istennel együtt járhasuk az utunkat. Ez a két hét lehetőséget ad arra is, hogy elmélyítsük az Istennel való kapcsolatunkat, és életünk fókuszába helyezzük Jézust, ahogyan Chiara tette.

Az ünnepi szentmisén zenei szolgálatot végzett Fábián Krisztina, Sisák Zita és Tisza Dávid.

*

Chiara Luce Badano édesapja Ruggero Badano, édesanyja Maria Teresa Caviglia. A család Sassello községben, Savona megyében, Liguria tartományban él. Chiara itt nőtt fel, de nyaranta sok időt töltött a rokonainál a tenger közelében fekvő Varazzében.

A Fokoláre mozgalommal, melynek szülei is a tagjai, 1980-ban találkozott. A következő évben szüleivel együtt részt vett Rómában a mozgalom Familyfest nevű rendezvényén. Csatlakozott a mozgalomhoz tartozó gyerekek albisolai és genovai csoportjához, és „gen 3” lett (ez a rövidítés harmadik generációt jelent, és a Fokoláre mozgalomban részt vevő gyerekek, illetve csoportjaik megjelölésére szolgál). 1981-től levelezett a Fokoláre alapítójával, Chiara Lu-

bichkal, aki később a Chiara Luce (a luce jelentése: fény) nevet adta neki.

1985-ben családja Savonába költözött, hogy Chiara megkezdhesse a gimnáziumi tanulmányait. Három évvel később teniszezés közben egy alkalommal a vállában erős fájdalmat érzett, amely később sem szűnt meg. 1989 elején kórházba vitték, ahol áttétes csonttráktot állapítottak meg nála. Egy torinói kórházban megoperálták, majd kemoterápiás és sugárkezelést kapott. A kórházban találkozott a betegeket látogató Saldarini bíborossal. Állapota romlásával elvesztette a járóképeségét. 1989 júniusában újabb kezeléseknek vetették alá.

Betegsége ellenére folyamatosan figyelemmel kísérte a Fokoláre mozgalmot tevékenységét: minden megtakarított pénzt egy barátjának ajándékozta, aki Beninbe indult misszióba, és a kórházban jótékony-sági vásáron eladható apróságokat készített. Utolsó hónapjait ágyban töltötte sassellói családi házukban, a szülei mellett. Kapcsolatban maradt a mozgalom tagjaival, és magánúton a tanulmányait is folytatta.

Szoros lelki kapcsolatban volt az Acqui Egyházmegye püspökével, Livio Maritanóval. 1990 augusztusában Chiara Badano a legapróbb részletekig megtervezte a saját temetését, amelyet egyfajta esküvőnek tekintett. Szeptember 10-én magnókazettára felvett üzenetet küldött a fokolarinak közösségének, életének utolsó napjaiban pedig egy rövid levelet juttatott el a sassellói barátainak. 1990. október 7-én, Rózsafüzér Királynője ünnepén halt meg.

2010. szeptember 25-én a Szentek Ügyei Kongregációjának prefektusa, Angelo Amato érsek avatta boldoggá. (Az életrajz forrása: Wikipédia)

Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita